

Herindelingsadvies Gooi en Vechtstreek

Provincie Noord-Holland

18 december 2007

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	5
2. Beschrijving van de Gooi en Vechtstreek.....	7
2.1 Korte karakteristiek.....	7
2.2 Bestuurlijke structuur.....	8
2.3 Regionale opgaven en vraagstukken.....	9
3. Voorgeschiedenis.....	11
3.1 Bestuurskrachtmetingen.....	11
3.2 Discussienotitie.....	12
3.3 Start arhi-procedure.....	13
3.4 Eerste ronde open overleg.....	14
3.5 Activiteiten in het kader van standpuntbepaling.....	14
3.6 Standpunten van gemeenten.....	16
3.7 Voorgenomen herindelingsontwerp.....	16
3.8 Onderzoek fusievarianten en grenscorrecties.....	17
3.9 Tweede ronde open overleg en (gewijzigde) standpunten van gemeenten.....	20
4. Herindelingsontwerp.....	21
4.1 Provinciale beleidsuitgangspunten.....	21
4.2 Beleidskader gemeentelijke herindeling.....	22
4.3 Beoordeling.....	23
4.4 Integraal voorstel.....	29
5. Inspraak.....	35
5.1 Ter inzage legging.....	35
5.2 Zienswijzen van een ieder.....	35
5.3 Zienswijzen van de raden.....	38
5.4 Reactie op de zienswijzen.....	40
5.5 Eindoordeel.....	47
6. Vervolgprocedure.....	49

Bijlagen

I	Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek d.d. 3 juli 2007
II	Financiële beoordeling nieuwe gemeente GV4
III	Overzicht zienswijzen van een ieder
IV	Zienswijzen gemeenteraden
V	Kaart van het integrale advies
VI	Gedetailleerde kaart van de geadviseerde grenscorrectie

1. Inleiding

Voor u ligt het *Herindelingsadvies Gooi en Vechtstreek*. Dit herindelingsadvies is een vervolg op het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek* dat Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op 3 juli 2007 hebben vastgesteld. In het herindelingsontwerp hebben Gedeputeerde Staten hun integrale voorstel voor de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek gepresenteerd.

In de maanden juni tot en met november 2007 heeft het herindelingsontwerp conform de voorschriften van de *Wet algemene regels herindeling* ter inzage gelegen. Een ieder had de gelegenheid om gedurende de ter inzage legging zijn of haar zienswijze op het herindelingsontwerp in te dienen. Gedeputeerde Staten hebben de ingediende zienswijzen meegewogen in hun eindoordeel over de bestuurlijke indeling van de Gooi en Vechtstreek.

Het *Herindelingsadvies Gooi en Vechtstreek* is voor een groot deel gebaseerd op het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Het herindelingsontwerp is integraal als bijlage I bij het herindelingsadvies gevoegd.

Achtereenvolgens komen in het herindelingsadvies aan bod:

- Een korte beschrijving van de regio;
- Een samenvatting van het proces dat doorlopen is vanaf de uitkomsten van de bestuurskrachtmetingen in 2005 tot aan het herindelingsontwerp van 3 juli 2007;
- Het afwegingskader en de beoordeling op basis waarvan Gedeputeerde Staten tot hun integrale voorstel voor de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek zijn gekomen;
- Een overzicht van de ingekomen zienswijzen alsmede een reactie op deze zienswijzen;
- Het eindoordeel van Gedeputeerde Staten.

Het eindoordeel van Gedeputeerde Staten ter versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek luidt als volgt:

- Samenvoeging van de gemeenten Bussum, Muiden, Naarden en Weesp tot één gemeente;
- Het zelfstandig voortbestaan van de gemeente Hilversum;
- Het zelfstandig voortbestaan van de gemeente Huizen;
- Het zelfstandig voortbestaan van de gemeenten Blaricum en Laren die samen met de gemeente Eemnes (provincie Utrecht) per 1 januari 2008 gaan samenwerken in een SETA-model. Deze samenwerking wordt na drie jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie worden bestuurskrachtmetingen betrokken. Bovendien is de uitslag van de evaluatie niet vrijblijvend. De BEL-samenwerking is en blijft een samenwerking tussen drie zelfstandige gemeenten;
- Correctie van de grens tussen Huizen en Naarden (i.c. de ‘variant Moens’).

Gedeputeerde Staten stellen Provinciale Staten van Noord-Holland voor om de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties te adviseren de bestuurlijke indeling van de Gooi en Vechtstreek aan te passen overeenkomstig dit herindelingsadvies.

2. Beschrijving van de Gooi en Vechtstreek

De Gooi en Vechtstreek bestaat uit negen gemeenten: Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Muiden, Naarden, Laren, Weesp en Wijdemeren.¹ Geografisch ligt de regio in de oostelijke punt van de provincie Noord-Holland. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de regio Gooi en Vechtstreek. Er wordt een korte karakteristiek gegeven van de regio in termen van bevolking, economie, natuur en cultuur. Vervolgens wordt ingegaan op de bestuurlijke structuur van de regio. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een beschrijving van de belangrijkste opgaven en vraagstukken waar de regio de komende jaren voor staat.

2.1 Korte karakteristiek

De bevolkingsomvang van in de Gooi en Vechtstreek is sinds enkele decennia ongeveer gelijk gebleven.² Tussen 1968 en 2006 hebben steeds rond de 244.000 mensen in de regio gewoond. De Gooi en Vechtstreek biedt een aantrekkelijke woon- en leefomgeving met veel groen en water. Door de aantrekkelijke woon- en leefomgeving is sprake van een concentratie van inwoners met een hoog inkomen. Alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek staan heden ten dage hoog in de ranglijst van het besteedbare inkomen per inwoner van gemeenten in Nederland. Met name Blaricum, Bussum, Laren en Naarden scoren hoog.

De werkloosheid in de Gooi en Vechtstreek ligt, met enkele uitzonderingen zoals het noordoostelijk deel van Hilversum, onder het nationale gemiddelde. Hilversum vervult de belangrijkste werkgelegenheidsfunctie, maar wordt op de voet gevolgd door Naarden onder andere door een aantal bedrijventerreinen langs de A1 en Naarden Vesting als toeristische trekpleister. Ook Muiden en Weesp hebben een belangrijke werkgelegenheidsfunctie, met name door enkele grote bedrijventerreinen. Huizen heeft vooral een woonfunctie.

De meeste bedrijvigheid is te vinden in Hilversum op een aantal locaties langs het spoor (Arenagebied, stadscentrum en Mediapark) en bedrijventerreinen in het zuidwesten van de gemeente. Ook het centrum van Bussum en de bedrijventerreinen van Muiden, Naarden en Weesp kennen hoge dichtheden.

Relatief veel mensen in de Gooi en Vechtstreek werken buiten hun eigen woongemeente. De arbeidsmarktrelaties van Blaricum, Huizen en Laren zijn vooral georiënteerd op Hilversum. Daarentegen kennen Bussum, Muiden, Naarden en Weesp intensieve arbeidsmarktrelaties met de regio Amsterdam. Ook tussen Hilversum en Amsterdam zijn er sterke wederzijdse arbeidsmarktrelaties.

De belangrijkste verkeersader voor de Gooi en Vechtstreek is de A1. Deze doorsnijdt het gebied in oost-west richting. De verkeersstromen hebben uiteraard niet alleen betrekking op verkeer met oorsprong en bestemming binnen de regio. De A1 vormt de belangrijkste as tussen de regio Amsterdam en de oostelijke regio's, zoals Flevoland, Eemland en de Gelderse valei. Daarnaast is voor het oostelijk deel van de regio de A27 van belang, die de regio in noord-zuid richting doorsnijdt.

¹ Omdat Wijdemeren niet in de arhi-procedure is betrokken, wordt deze gemeente verder buiten beschouwing gelaten in deze beschrijving van de Gooi en Vechtstreek.

² De gegevens in dit hoofdstuk met betrekking tot bevolkingsomvang en de ontwikkeling daarvan, inkomens, werkloosheid, bedrijvigheid, economie en arbeidsmarktrelaties zijn gebaseerd op het rapport *Ruimtelijk-economische schets Gooi en Vechtstreek* dat in 2006 werd opgesteld door Bureau Louter in opdracht van de Kamer van Koophandel Gooi en Eemland.

De regio is rijk aan natuur- en landschapswaarden. De Gooi en Vechtstreek kent unieke natuurgebieden, waarvan enkele van nationale betekenis, bijvoorbeeld het Naardermeer. De regio wordt tevens gekenmerkt door een rijke cultuurhistorie, zoals de vestingen van Muiden, Naarden en Weesp, het Muiderslot, de verdedigingswerken in de Vechtstreek (de Stelling van Amsterdam en de Hollandse Waterlinie), de buitenplaatsen en landgoederen in het Gooi en de moderne architectuur (Dudok-traditie) in Hilversum.

Vanwege de hoge natuur-, cultuurhistorische en landschapswaarden biedt de regio veel mogelijkheden voor ontspanning en recreatie. De regio beschikt over een fijnmazig netwerk van wandel- en fietsroutes. Daarnaast bieden de vele plassen, vaarwegen en randmeren volop mogelijkheden voor waterrecreatie. Een belangrijk deel van het toerisme is dan ook gericht op de watersport, met concentraties in Huizen, Muiden en Naarden.

2.2 Bestuurlijke structuur

Anno 2007 heeft de gemiddelde gemeente in Nederland bijna 37.000 inwoners. Alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek hebben minder dan 37.000 inwoners, met uitzondering van Huizen en Hilversum: Blaricum (9.100 inwoners), Bussum (31.200 inwoners), Laren (11.000 inwoners), Muiden (6.600 inwoners), Naarden (17.100 inwoners) en Weesp (17.500 inwoners). Huizen heeft 42.000 inwoners. Hilversum is verreweg de grootste gemeente in de regio met 83.700 inwoners.

Een aantal gemeenten in de Gooi en Vechtstreek is voor de uitoefening van lokale taken aangewezen op intergemeentelijke samenwerking. Te denken valt aan samenwerking op het gebied van brandweerbijstand, sociale zaken, primair onderwijs, archieven, enzovoorts. Hiervoor is in de loop van de tijd een breed scala aan samenwerkingsverbanden ontstaan die onderling sterk variëren in reikwijdte (aantal taken), aantal deelnemers en juridische vormgeving.

Alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek werken met elkaar samen in het Gewest Gooi en Vechtstreek. Dit is een samenwerkingsverband dat enkele regionale taken uitvoert, zoals de afvalinzameling en de gezondheidszorg (GGD). Daarnaast doet het gewest aan beleidsontwikkeling en belangenbehartiging op een aantal specifieke terreinen.

De gemeente Hilversum en het Gewest Gooi en Vechtstreek zijn partners van de NV Utrecht, een samenwerkingsverband dat bestaat uit zeven overheden: de provincie Utrecht en de grote gemeenten met hun omliggende gewesten, te weten Amersfoort en het gewest Eemland, Utrecht en het Bestuur Regio Utrecht en (reeds genoemd) Hilversum en het gewest Gooi en Vechtstreek. De NV Utrecht stelt zich tot doel met een gezamenlijke visie mee te werken aan de ontwikkeling van de (Noordvleugel van de) Randstad en zo te helpen de positie van de Randstad in Europa te versterken. De deelnemende partijen doen dit vanuit het gemeenschappelijke belang en het gezamenlijke besef dat de betreffende steden en gewesten naadloos in elkaar over lopen. Zo heeft de NV Utrecht de *Ontwikkelingsvisie 2015-2030* (april 2007) gelanceerd, waarin de NV Utrecht zijn visie geeft op de integrale ruimtelijk-economische ontwikkeling van de Noordvleugel Utrecht als onderdeel van de Randstad.

De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek maken ook deel uit van het samenwerkingsverband Noordvleugel/de Metropoolregio Amsterdam. In het *Ontwikkelingsbeeld Noordvleugel 2040* (december 2007) heeft het samenwerkingsverband een antwoord geformuleerd op de vraag hoe de Amsterdamse regio een volwaardige metropolitaine regio wordt die internationaal concurreert.

Speciale aandacht verdient de samenwerking tussen de BEL-gemeenten: Blaricum, Eemnes (provincie Utrecht) en Laren. De BEL-gemeenten werken reeds vanaf 1995 met elkaar samen. Deze samenwerking nam steeds intensievere vormen aan. In 2005 besloten de gemeenteraden tot een vergaande vorm van samenwerking waarbij de ambtelijke diensten van de drie gemeenten in een gezamenlijke werkorganisatie worden ondergebracht. De gemeenten en hun besturen behouden hierbij hun zelfstandigheid. Het gaat om een constructie die bekend is onder de naam SETA-model (Samen En Toch Apart). Hoewel het SETA-model ook elders in Nederland wordt ingevoerd, zijn de BEL-gemeenten het meest ver gevorderd met de realisatie ervan. Zij vervullen daarmee een landelijke voortrekkersrol en voorbeeldfunctie inzake experimentele vormen van intensieve intergemeentelijke samenwerking. De bedoeling is dat de gezamenlijke werkorganisatie op 1 januari 2008 operationeel is.

2.3 Regionale opgaven en vraagstukken

De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek worden nu en in de toekomst geconfronteerd met indringende bestuurlijke en maatschappelijke opgaven die van invloed zijn op de gemeentelijke en regionale bestuurskracht. In deze paragraaf wordt een globale beschrijving gegeven van de belangrijkste opgaven en vraagstukken waar de regio Gooi en Vechtstreek de komende jaren mee geconfronteerd zal worden.

De regio Gooi en Vechtstreek ligt op het scharnierpunt tussen de noordelijke en oostelijke flank in de Randstad. De regio wordt aan alle kanten omgeven door grote steden (Almere, Amersfoort, Amsterdam en Utrecht) die belangrijke ontwikkelingen doormaken en uitbreidingsplannen hebben. In het kader van het Noordvleugelprogramma staan omvangrijke ontwikkelingsprojecten op stapel in de regio Schiphol-Amsterdam-Almere-Utrecht. Met name de Zuidas Haarlemmermeer-Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad wordt gezien als één samenhangend woon-, werk-, en verblijfsgebied. Om dat te versterken willen Amsterdam en Almere uitgroeien tot een dubbelstad. Daartoe bouwt Almere tot 2030 60.000 woningen zowel in westelijke als in oostelijke richting. Amsterdam bouwt het nieuwe stadsdeel IJburg in het IJmeer. De NV Utrecht gaat in haar ontwikkelingsvisie uit van een behoefte aan 65.500 woningen. De meeste daarvan zullen gerealiseerd worden in Utrecht (Leidsche Rijn en Rijnenburg) en Amersfoort (Vathorst). Tevens is er behoefte aan werkgelegenheidslocaties (zowel kantoren als bedrijventerreinen).

Deze ontwikkelingen betekenen een verdere vergroting van de druk op de infrastructuur. De druk op de infrastructuur is nu al groot. Vooral het westelijk deel van de Gooi en Vechtstreek heeft te kampen met files (de A1 tussen Diemen en Muiden en tussen Muiderslot en Muiden). Dat is vooral het gevolg van de grote pendelstromen van Almere naar de Amsterdamse regio. Om de bereikbaarheid van de Noordvleugel te optimaliseren worden ingrijpende aanpassingen gedaan in de infrastructuur, zoals de aansluiting van de A6 op de A9 (Muiden en Weesp) en de capaciteitsuitbreiding van de A1 (Muiden). Tevens zijn er planstudies in de maak voor de driehoek Amersfoort-Hilversum-Utrecht (A27-A28). De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek hebben belang bij een goede bereikbaarheid van de Randstad. Tegelijkertijd is het een opgave te zorgen dat de infrastructurele aanpassingen de ruimtelijke kwaliteiten van het landschap zo min mogelijk aantasten. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek zullen tegenwicht moeten bieden tegen het krachtenspel van de omringende Randstadgemeenten om de ontwikkelingen in een voor hen gewenste richting te kunnen sturen.

Een andere complexe opgave voor de Gooi en Vechtstreek betreft het streven naar een evenwichtige ruimtelijke ontwikkeling. Bouwopgaven moeten worden ingepast in de beperkt beschikbare ruimte en moeten worden afgestemd op de kwaliteit van het landschap.

Grootschalige nieuwbouw vormt in dit gebied al snel een inbreuk op het landschap en de natuurontwikkeling. Een actuele opgave is de realisatie van 11.000 nieuwbouwwoningen per 2015 en nieuwe kantoor- en bedrijventerreinen. De gemeenten willen daarom vooral inzetten op het verdichten van bestaande locaties, zodat minimaal groen hoeft te worden opgeofferd. Grootschalige buitenstedelijke uitbreidingen zijn echter onvermijdelijk.

De grootste ontwikkellocatie is de Bloemendalerpolder/KNSF-terrein (Muiden en Weesp) waar 4.500 nieuwbouwwoningen en 75 hectare kantoor- en bedrijfsruimte worden gerealiseerd in combinatie met de inpassing van de verlegde en verbrede A1. In dit gebied is tevens sprake van 330 hectare groen/blauwe ontwikkeling (onder andere voor recreatiedoeleinden), ontwikkeling van natuur in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur en infrastructurele ontsluiting. Een andere grote ontwikkellocatie is de Blaricummeermeent (Blaricum). Hier zullen 800 woningen verrijzen en 18,5 hectare bedrijventerrein ontwikkeld worden. Bovendien zijn er plannen voor een jachthaven. Ook Hilversum heeft een aantal grote ontwikkellocaties, zoals Anna's Hoeve (woningbouw) en uitbreiding van het Mediapark (bedrijventerreinen).

Vanaf 2015 zijn de uitbreidingsmogelijkheden zeer gering. Er is dan eigenlijk alleen nog ruimte beschikbaar voor vervangende nieuwbouw. Nieuwe mogelijkheden voor woningbouw zullen gezocht moeten worden in andere gebieden, bijvoorbeeld Flevoland (Almere-Oost). De uitbreidingsruimte van een aantal gemeenten in de Gooi en Vechtstreek is nu al zeer beperkt. Dit geldt met name voor Bussum, Huizen en Naarden. Bovendien is er een grote vraag naar woningen vanuit de omliggende steden door het aantrekkelijke woon- en leefklimaat in de Gooi en Vechtstreek. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek zullen zowel onderling als met de omliggende grote steden en de provincies afspraken moeten maken over hoeveel woningen voor de eigen dan wel de bovenregionale woonbehoefte worden bestemd.

Het 'woonprobleem' staat niet op zichzelf. De economische groei van de regio blijft achter bij andere regio's in de noordelijke Randstad. Zo is de werkgelegenheid in de regio lager dan in de rest van de noordelijke Randstad. In combinatie met een gebrek aan betaalbare woningen, het tekort aan bedrijfsruimte en de moeilijke bereikbaarheid, leidt dat tot het verdwijnen van jonge mensen en bedrijven uit de regio. Daardoor ontstaat een situatie van achterblijvende bevolkingsgroei en vergrijzing, met alle gevolgen van dien, zoals een toenemende druk op de gezondheidszorg en de vraag naar zorggerelateerde woningen.

Tot slot vereist het behoud van en de verdere ontwikkeling van landschap, natuur en cultuurhistorie een voortdurende inzet. Veranderingen in vrijetijdsbesteding en demografie en de toenemende verstedelijking, zowel in de eigen regio als de omliggende regio's zullen de vraag naar ruimte voor recreatie en toerisme sterk doen toenemen. Voor de Gooi en Vechtstreek ligt hierin een kans om de economische potenties van het gebied (de unieke mix van landschap, natuur en cultuurhistorie) uit te buiten. Tegelijkertijd schuilt hierin een opgave om ervoor te zorgen dat recreatie en toerisme niet leiden tot een ongewenste aantasting en belasting van landschap, natuur en cultuurhistorie.

Bovenstaand beschouwend kan geconstateerd worden dat een relatief klein gebied als de Gooi en Vechtstreek een groot aantal gemeentegrensoverschrijdende opgaven kent: de bereikbaarheid, de bouwopgaven, het aantrekkelijk houden van de regio voor bedrijfsleven en jonge doelgroepen en het beschermen van natuurgebieden en cultuurhistorisch erfgoed.

3. Voorgeschiedenis

In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen beschreven die hebben geleid tot het integrale voorstel van Gedeputeerde Staten (GS) ter versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek c.q. het herindelingsontwerp van 3 juli 2007. Deze voorgeschiedenis is uitgebreid beschreven in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek* dat integraal als bijlage I bij dit herindelingsadvies is opgenomen.

3.1 Bestuurskrachtmetingen

In het voorjaar van 2005 hebben alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek op verzoek van GS een bestuurskrachtmeting laten uitvoeren, met uitzondering van Blaricum, Laren en Wijdmeren. Blaricum en Laren hebben samen met Eemnes in 2005 een kwaliteitsmeting uitgevoerd volgens de methodiek van de provincie Utrecht. Wijdmeren was pas op 1 januari 2002 ontstaan en gezien de korte bestaansperiode werd het toentertijd niet zinvol geacht een bestuurskrachtmeting uit te voeren.

De conclusies van de bestuurskrachtmetingen en de bijbehorende aanbevelingen die de onderzoekers hebben gedaan ten aanzien van de bestuurlijke toekomst van de gemeenten staan in de onderstaande tabel:

Bestuurskrachtmetingen		
Gemeente	Conclusie	Belangrijkste aanbeveling bestuurlijke toekomst
Bussum	Voldoende	De beleidsopgaven waarvoor een voldoende bestuurskrachtige gemeente als Bussum nu en in de toekomst voor staat vragen om bundeling van krachten en het benutten van schaalvoordelen. Bussum dient inhoud te geven aan de in haar collegeprogramma 2002-2006 genoemde samenvoeging met Naarden. Muiden en Weesp zouden in hun streven de bestuurskracht te versterken daarbij betrokken kunnen worden.
Hilversum	Voldoende	Zelfstandig voortbestaan.
Huizen	Voldoende	Zelfstandig voortbestaan.
Muiden	Onvoldoende	Gemeentelijke samenvoeging. Een fusie met de buurgemeente Weesp ligt in dat geval voor de hand. De kansen op een kwalitatief toereikend bestuurskrachtniveau zijn evenwel groter wanneer bij een fusie ook Bussum en Naarden worden betrokken.
Naarden	Voldoende	De beleidsopgaven waarvoor een voldoende bestuurskrachtige gemeente als Naarden nu en in de toekomst voor staat vragen om bundeling van krachten en het benutten van schaalvoordelen. In het raadsakkoord 2002-2006 wordt gemeentelijke fusie als optie genoemd bij het streven naar bestuurskrachtverbetering en betere dienstverlening. Bussum is in dit verband een logische partner. Deze fusie zal wel in de actuele context van de veranderende bestuurlijke verhoudingen geplaatst moeten worden. Muiden en Weesp zouden in hun streven de bestuurskracht te versterken daarbij betrokken kunnen worden.
Weesp	Matig	Gemeentelijke samenvoeging. Een fusie met de buurgemeente Muiden ligt in dat geval voor de hand. De kansen op een kwalitatief toereikend bestuurskrachtniveau zijn evenwel groter wanneer bij een fusie ook Bussum en Naarden worden betrokken.

Overigens zijn in de rapportages van de bestuurskrachtmetingen kritische opmerkingen gemaakt ten aanzien van de intergemeentelijke samenwerking in de Gooi en Vechtstreek. Zo constateren de onderzoekers dat op verschillende beleidsterreinen in wisselende samenstelling wordt samengewerkt. Het geheel aan samenwerkingsrelaties levert daardoor een weinig inzichtelijk geheel op. Er dreigt volgens de onderzoekers een lappendeken aan bestuurlijke samenwerkingsconstructies te ontstaan. Als oorzaken hiervoor worden genoemd de meningsverschillen over uitbreiding van het takkenpakket van het Gewest en de – over het algemeen – moeizame samenwerkingscultuur in de Gooi en Vechtstreek.

Voor Blaricum luidde de conclusie van de kwaliteitsmeting dat de normale dag-tot-dag-taken op een aanvaardbaar niveau worden uitgevoerd. De beleidsmatige en bestuurlijke kwaliteit zijn echter een zorgpunt en de weerbaarheid van de gemeente is onvoldoende. Wat betreft de bestuurlijke toekomst van Blaricum geven de onderzoekers als belangrijkste aanbeveling samenwerken of fuseren.

Voor Laren was de conclusie uit de kwaliteitsmeting dat de normale dag-tot-dag-taken op een aanvaardbaar niveau uitgevoerd. De beleidsmatige en bestuurlijke kwaliteit is goed, maar de weerbaarheid (met name de ambtelijke capaciteit) is een zorgpunt. De belangrijkste aanbeveling voor de bestuurlijke toekomst van Laren is samenwerken.

De onderzoekers adviseren Blaricum en Laren om bij samenwerking te kiezen voor een intensieve, niet-vrijblijvende vorm. In de meest vergaande vorm zou dit ertoe moeten leiden dat de ambtelijke apparaten van de samenwerkende gemeenten worden samengevoegd en worden aangestuurd door de onderscheiden gemeentebesturen. Als door samenwerking geen zicht is op een verbetering van het lokale bestuur op de langere termijn, dan ligt volgens de onderzoekers opschaling door middel van een fusie voor de hand.

3.2 Discussienotitie

De uitkomsten van de bestuurskrachtmetingen en de kwaliteitsmetingen waren zodanig dat GS zich op het standpunt hebben gesteld dat versterking van de bestuurskracht in de regio noodzakelijk is. GS hebben met het oog daarop medio november 2005 een notitie opgesteld om de discussie over de bestuurlijke inrichting van de Gooi en Vechtstreek te stimuleren.³ In de notitie, die GS per brief aan alle gemeenten hebben toegezonden, hebben GS een aantal mogelijke toekomstmodellen voor de Gooi en Vechtstreek geschetst:

- A. Samenvoeging van alle gemeenten tot één gemeente Gooi en Vechtstreek;
- B. Samenvoeging van Bussum, Huizen, Muiden, Naarden en Weesp;
- C. Samenvoegingen van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp en (op termijn) van Blaricum, Huizen en Laren;
- D. Samenvoegingen van Blaricum, Huizen en Laren, van Bussum en Naarden en van Muiden, Weesp en Wijdmeren.

GS hebben aangegeven andere modellen zeker niet bij voorbaat uit te willen sluiten. Tevens hebben GS in hun notitie het voornemen geuit tot het starten van een procedure in het kader van de wet Algemene regels herindeling (arhi). Daarbij is ook globaal aangegeven uit welke stappen de arhi-procedure bestaat en een bijbehorend tijdpad.

Ten aanzien van Blaricum en Laren hebben GS aangegeven dat hun positie bijzonder is vanwege hun voornemen tot intensieve samenwerking met Eemnes. GS hebben daarom de voorwaarde gesteld dat de BEL-samenwerking in de loop van 2006 tot concrete resultaten zou

³ De discussienotitie d.d. 15 november 2005 is als bijlage opgenomen in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Het herindelingsontwerp is integraal als bijlage I bij dit herindelingsadvies gevoegd.

moeten leiden. Begin 2007 zouden GS op basis van de actuele stand van zaken een nieuwe afweging maken.

Daarnaast erkenden GS de bijzondere positie van Wijdmeren, omdat die gemeente nog maar pas door herindeling was ontstaan en een sterke oriëntatie kent op het Utrechtse plasseengebied (met name Breukelen en Loenen). Ook voor Wijdmeren hebben GS aangegeven na een jaar opnieuw de stand van zaken te willen bekijken alvorens definitief te besluiten om deze gemeente wel of niet te betrekken bij de arhi-procedure.

In de periode december 2005 tot en met maart 2006 hebben GS van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek schriftelijke reacties gekregen op hun discussienotitie. Hieruit bleek dat Bussum, Hilversum, Huizen, Naarden en Weesp konden instemmen met een arhi-procedure. Muiden en Wijdmeren stonden er afwijzend tegenover. Blaricum en Laren konden zich vinden in het voorstel van een oriëntatiejaar ten aanzien van de BEL-samenwerking.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2006 zijn in de gemeenten nieuwe colleges aangetreden. Op basis van de college- en raadsprogramma's kon opgemaakt worden dat alle gemeenten (met uitzondering van Wijdmeren) in de bestuursperiode 2006 – 2010 de discussie over de bestuurlijke toekomst verder wilden voeren. Naarden en Bussum hebben zelfs het voornemen geuit met elkaar te fuseren, wat Bussum betreft met de Hilversumse Meent (grenscorrectie met Hilversum) en wat Naarden betreft met mogelijk ook andere gemeenten. Huizen heeft in haar collegeprogramma een meer afwachtende houding aangenomen.

3.3 Start arhi-procedure

Op basis van de schriftelijke reacties op de discussienotitie van november 2005 en de colleged- dan wel raadsprogramma's 2006 – 2010 hebben GS geconstateerd dat er voldoende draagvlak was om de discussie over de bestuurlijke inrichting van de Gooi en Vechtstreek verder te voeren. Op 20 juni 2006 hebben GS het besluit genomen tot het starten van de arhi-procedure. GS hebben zich in dit besluit nog niet uitgesproken over toekomstmodellen. De colleges en raden van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek zijn per brief door GS geïnformeerd over het besluit. Bij deze brief was een notitie gevoegd met de overwegingen voor het starten van de arhi-procedure, informatie over de procedure, de verantwoordelijkheden van de onderscheiden bestuursorganen en het tijdpad.⁴

GS hebben besloten alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek bij het arhi-proces te betrekken, met uitzondering van Wijdmeren. Wijdmeren is buiten de arhi-procedure gehouden, omdat deze gemeente toentertijd nog geen vijf jaar bestond. De gemeente wilde eerst werken aan haar eigen kracht en vond het nog te vroeg om weer aan een herindelingsproces deel te nemen. Door Wijdmeren niet bij de arhi-procedure te betrekken hebben GS impliciet een keuze gemaakt die de vorming van een gemeente bestaande uit Muiden, Weesp en Wijdmeren onmogelijk maakt (toekomstmodel D van de discussienotitie van november 2005).

Blaricum en Laren hebben GS wel betrokken bij de arhi-procedure. Deze gemeenten hadden in november 2005 de kans gekregen om binnen een jaar hun samenwerking concreet vorm te geven. Ten tijde van de besluitvorming over de start van de arhi-procedure hadden de BEL-

⁴ De notitie start arhi-procedure d.d. 20 juni 2006 is als bijlage opgenomen in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Het herindelingsontwerp is integraal als bijlage I bij dit herindelingsadvies gevoegd.

gemeenten nieuwe vorderingen gemaakt met hun samenwerking, maar dit had nog niet geleid tot een besluit over de juridische constructie. Voor GS was het daarom nog te onzeker of de BEL-samenwerking uiteindelijk tot concrete resultaten zou komen of dat fusie een betere oplossing zou zijn ter versterking van de bestuurskracht van de betreffende gemeenten. Bovendien vonden GS het van belang om in het uiteindelijke herindelingsontwerp een integrale visie op de bestuurlijke inrichting van de regio te geven, inclusief eventuele intensieve samenwerkingsconstructies.

3.4 Eerste ronde open overleg

Van juni tot en met oktober 2006 hebben GS open overleg gevoerd ingevolge artikel 8, lid 1 van de wet arhi.⁵ Voor GS was het van belang om deze eerste ronde van open overleg te houden met vertegenwoordigers van de gemeenteraden (met uitzondering van de BEL-gemeenten). GS hechtten er namelijk belang aan dat initiatieven voor de wijziging van de bestuurlijke inrichting van de Gooi en Vechtstreek zo veel mogelijk ‘van onderop’ komen. Bovendien hebben GS zich op het standpunt gesteld dat zij zich wat betreft draagvlak baseren op de standpunten van de gemeenteraden. Gemeenteraden vertegenwoordigen immers hun inwoners. Dit impliceert dat GS geen bevolkingspeilingen organiseren en/of rechtstreeks contact onderhouden met inwoners of belangengroeperingen van inwoners.

GS hebben bij de gesprekken vragen gesteld met betrekking tot de wijze waarop de arhi-procedure werd ervaren, aan welke variant de fracties voorkeur gaven en hun argumenten daarvoor, hoe over de rol van de provincie gedacht werd en wat gedaan zou kunnen worden aan informatievoorziening en communicatie met inwoners. Bij de gemeenten Bussum, Muiden, Naarden en Weesp stond het overleg met name in het teken van fusiemogelijkheden tussen deze gemeenten. Bij het overleg met Hilversum kwam de mogelijkheid van één gemeente voor de hele Gooi en Vechtstreek ter tafel. Bij het gesprek met Huizen hebben GS de fractievoorzitters meegegeven na te denken over een eventuele fusie met Blaricum en Laren nu dit nog mogelijk was gezien de voortvarendheid waarmee deze gemeenten bezig waren hun samenwerking vorm te geven.

Aangezien GS in januari 2006 reeds een overleg hadden gehad met de raden van de BEL-gemeenten is in het kader van de eerste ronde van het arhi-overleg een gesprek gevoerd met de colleges van de BEL-gemeenten. Bij dit gesprek hebben GS de colleges nadrukkelijk verzocht alsnog fusie te overwegen nu de gemeenten zich nog niet definitief met elkaar verbonden hadden door een samenwerkingsconvenant of regeling. GS adviseerden de BEL-colleges een onderzoek uit te laten voeren waarin de voor- en nadelen van zowel fusie als intensieve samenwerking in beeld zouden worden gebracht. Hierop werd echter afwijzend gereageerd door de BEL-colleges.

3.5 Activiteiten in het kader van standpuntbepaling

In de aanloop tot het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek* heeft een aantal gemeenten activiteiten ondernomen met het oog op standpuntbepaling over hun bestuurlijke toekomst en het betrekken van hun inwoners daarbij. Het is van belang stil te staan bij deze activiteiten aangezien zij iets zeggen over de gedegen wijze waarop deze gemeenteraden tot hun standpuntbepaling zijn gekomen. Het is uitdrukkelijk niet de intentie een uitputtend overzicht te geven van alle activiteiten die de gemeenten hebben ondernomen.

⁵ De verslagen van de gesprekken in het kader van de eerste ronde van open overleg in 2006 zijn als bijlage opgenomen in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Het herindelingsontwerp is integraal als bijlage I bij dit herindelingsadvies gevoegd.

Bussum en Naarden

Een gemeenschappelijk element in de coalitieakkoorden 2006 – 2010 van beide gemeenten was aanleiding voor de colleges om in het najaar van 2006 een onderzoek te laten uitvoeren naar de voor- en nadelen van enkele fusievarianten voor Bussum en Naarden.⁶ Tevens hebben beide gemeenten een conferentie georganiseerd op 17 oktober 2006 waarin de resultaten van het onderzoek besproken zijn met de portefeuillehouders bestuurlijke organisatie van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek.

Naarden

In vervolg op de bestuurskrachtmeting heeft Naarden een aantal activiteiten uitgevoerd om haar inwoners te betrekken bij de discussie over de bestuurlijke toekomst van de gemeente.⁷ Deze activiteiten vonden eind 2005/begin 2006 plaats en bestonden uit een enquête, groeps gesprekken en een interactieve bijeenkomst (de Parade van Naarden). Vervolgens heeft eind 2006 het traject ‘Advies van de Stad’ plaatsgevonden met het doel inwoners om hun meningen en argumenten te vragen. In het kader van dit traject werden onder andere de volgende activiteiten ontplooit: groepsinterviews met voor- en tegenstanders van fusie, praatzuilen en filmopnames bij winkelcentra en een afsluitend debat. Tot slot heeft Naarden een onderzoek laten uitvoeren naar de ontwikkeling van de formatie en overhead bij fusies van verschillende omvang.

Muiden

Muiden heeft naar aanleiding van het voornemen tot het starten van een arhi-procedure in het voorjaar van 2006 een strategische visie opgesteld.⁸ Hierbij ging het er om helder te krijgen of de gemeente in haar huidige vorm in staat zou zijn invulling te geven aan de opgaven en ambities voor de komende 10 tot 15 jaar. Voor het opstellen van de strategische visie zijn gesprekken gevoerd met ambtenaren en bestuurders, maatschappelijke instellingen, bedrijven en inwoners. Tevens is een digitale enquête onder de inwoners gehouden. Naar aanleiding van het eindrapport over de toekomstvisie heeft de raad van Muiden in juli 2006 een werkconferentie gehouden. Hierbij lag het accent op de identiteitsbepaling van Muiden. Daarna heeft eind 2006 een discussieavond met inwoners plaatsgevonden alsmede een aantal diners met de raden van Bussum, Naarden en Weesp.

Weesp

Weesp heeft tussen december 2005 en maart 2006 drie bijeenkomsten georganiseerd voor haar inwoners over een visie op de toekomst van Weesp.⁹ Centraal stonden vragen als wat voor stad Weesp is, wat voor stad Weesp zou moeten zijn en hoe de inwoners hun gemeente over 25 jaar zouden willen zien. Vervolgens heeft de gemeente in het najaar van 2006 haar inwoners geraadpleegd over hun voorkeuren voor fusievarianten door middel van een telefonische enquête. Tevens zijn eind 2006/begin 2007 een aantal informatiemarkten voor inwoners georganiseerd.

Provincie

GS vonden het van belang om in het kader van de arhi-procedure activiteiten te organiseren gericht op discussie met en meningsvorming van gemeentebestuurders.¹⁰ Zo hebben GS in november 2006 een discussieavond georganiseerd voor de college- en raadsleden van alle bij

⁶ De provincie heeft het onderzoek van Bussum en Naarden gesubsidieerd met een bijdrage van €31.500,-.

⁷ De provincie heeft de activiteiten van Naarden gesubsidieerd met een bijdrage van €37.562,-.

⁸ De provincie heeft de activiteiten van Muiden gesubsidieerd met een bijdrage van €31.367,-.

⁹ De provincie heeft de activiteiten van Weesp gesubsidieerd met een bijdrage van €20.447,-.

¹⁰ De kosten van de provinciale activiteiten bedroegen €74.891,- (excl. BTW).

de arhi-procedure betrokken gemeenten. Circa 140 gemeentebestuurders hebben aan deze avond deelgenomen. GS hebben de deelnemers in de gelegenheid gesteld met elkaar, met ervaringsdeskundigen en met GS het debat aan te gaan over de noodzaak tot versterking van de bestuurskracht van de gemeenten en de mogelijkheden van herindeling. Tevens hebben GS in december 2006 de brochure *Toekomst Gooi en Vechtstreek* uitgebracht voor gemeentebestuurders. In deze brochure hebben GS onder andere een overzicht gegeven van de belangrijke opgaven waar de regio voor staat, een terugkoppeling van de debatavond en informatie over de verschillende stappen van de arhi-procedure.

3.6 Standpunten van gemeenten

Naar aanleiding van de start van de arhi-procedure op 20 juni 2006 hebben alle betrokken gemeenten hun positie bepaald ten aanzien van hun bestuurlijke toekomst. GS hebben de gemeenten in hun brief van 14 november 2006 verzocht daarbij ook aandacht te besteden aan eventuele grenscorrecties. Een aantal gemeenten bleek namelijk wensen te hebben ten aanzien van grenscorrecties.

Begin 2007 tekende zich op basis van de raadsbesluiten van de gemeenten over hun bestuurlijke toekomst het volgende beeld af:

- Blaricum en Laren willen zelfstandig blijven en de samenwerking in BEL-verband voortzetten;
- Bussum wil met Naarden fuseren (inclusief de Hilversumse Meent), tenzij onderzoek een positieve beoordeling zou opleveren ten aanzien van fusie tussen Bussum, Muiden, Naarden en Weesp;
- Muiden, Naarden en Weesp willen met Bussum fuseren onder voorwaarde van een positieve beoordeling van een onderzoek naar deze nieuw te vormen gemeente;
- Huizen heeft zich niet duidelijk uitgesproken over haar bestuurlijke toekomst, maar bepleitte wel een 'grenscorrectie' met Blaricum (i.c. de Bijvanck en de Blaricummermeent) die echter van zodanige omvang is (het gaat om meer dan 10% van het aantal inwoners van Blaricum) dat op basis van de wet arhi sprake is van een herindeling;
- Hilversum wil in minimaal haar huidige omvang zelfstandig blijven.

3.7 Voorgenomen herindelingsontwerp

Op basis van de standpunten van de gemeenten hebben GS geconcludeerd dat het begin 2007 nog te vroeg was om een herindelingsontwerp vast te stellen. Daarom hebben GS op 13 februari 2007 besloten de arhi-procedure voort te zetten c.q. te verlengen door een voorgenomen herindelingsontwerp vast te stellen. Een voorgenomen herindelingsontwerp heeft geen formele status in het kader van de wet arhi, maar was door GS bedoeld om de discussie verder aan te scherpen en een zo optimaal mogelijk draagvlak te creëren voor een integraal voorstel ter versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek.

In het voorgenomen herindelingsontwerp stelden GS de bestuurlijke inrichting van de Gooi en Vechtstreek als volgt voor:

- Het zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren die samen met Eemnes een SETA-samenwerkingsverband zijn aangegaan, waarbij de ambtelijke organisaties van deze gemeenten worden samengevoegd;
- Een fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp, tenzij onderzoek uitwijst dat deze fusie niet wenselijk is;
- Het zelfstandig voortbestaan van Hilversum en Huizen (en Wijdmeren die buiten de arhi-procedure is gehouden).

GS hebben in het voorgenomen herindelingsontwerp geen uitspraken gedaan over grenscorrecties. Ten tijde van de besluitvorming was een aantal gemeenten namelijk nog met elkaar in overleg over eventuele grenscorrecties.

De colleges en raden van alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek zijn per brief door GS geïnformeerd over het voorgenomen herindelingsontwerp. In een begeleidende notitie is uitleg gegeven over de afwegingen die GS hebben gemaakt.¹¹ Deze afwegingen betroffen:

- Het provinciale beleid ten aanzien van herindelingen;
- De rijkscriteria voor gemeentelijke herindeling i.c. draagvlak, bestuurskracht, duurzaamheid, interne samenhang, regionale samenhang en planologische ruimtebehoefte;
- De regionale opgaven waar de Gooi en Vechtstreek voor staat mede in relatie tot de dynamische omgeving waarin deze regio zich bevindt (de Noordvleugel van de Randstad en de regio Utrecht).

Tevens is in de begeleidende notitie het (aangepaste) tijdpad geschetst voor het vervolg van de arhi-procedure. Op basis van dit tijdpad zou een eventuele fusie van gemeenten per 1 januari 2010 gerealiseerd kunnen worden.

3.8 Onderzoek fusievarianten en grenscorrecties

In de periode tussen medio februari en begin mei 2007 hebben GS in het kader van de arhi-procedure twee onderzoeken laten uitvoeren door externe bureaus. Het ging om:

- Een vergelijkend onderzoek naar fusievarianten voor Bussum, Muiden, Naarden en Weesp;
- Een quick scan van een aantal mogelijke grenscorrecties in de Gooi en Vechtstreek.

Doel van beide onderzoeken was om de gemeenten en de provincie in staat te stellen een zorgvuldige afweging te maken bij de besluitvorming over de bestuurlijke inrichting van de Gooi en Vechtstreek. Met betrekking tot het onderzoek naar de fusievarianten hebben GS vooraf intensief overleg gevoerd met Bussum, Muiden, Naarden en Weesp om overeenstemming te bereiken over de precieze onderzoeksopdracht. Naarden is opgetreden als formele opdrachtgever van het onderzoek.¹² Het onderzoek is mét de onderzochte gemeenten uitgevoerd. Zo is een begeleidingscommissie ingesteld bestaande uit de vier burgemeesters en gedeputeerde Moens. Bovendien hebben er gespreksrondes plaatsgevonden met de burgemeesters, de gemeentesecretarissen en de fractievoorzitters.

Onderzoek fusievarianten

Bij dit onderzoek is een vergelijking gemaakt van twee fusievarianten:

- Fusie tussen Bussum, Muiden, Naarden en Weesp (de zogenaamde GV4-variant);
- Fusie tussen enerzijds Bussum en Naarden en anderzijds Muiden en Weesp (de zogenaamde 2 x GV2-variant).

De onderzoekers komen tot de volgende conclusies ten aanzien van de 2 x GV2-variant: fusie van Bussum en Naarden is op korte (< 5 jaar) en middellange termijn (5 tot 10 jaar) bestuurskrachtig genoeg om invulling te geven aan haar relatief beperkte opgaven en ambities. De ontwikkelingsmogelijkheden (voor bijvoorbeeld woningbouw) zijn beperkt.

¹¹ De notitie voorgenomen herindelingsontwerp d.d. 13 februari 2007 is als bijlage opgenomen in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Het herindelingsontwerp is integraal als bijlage I bij dit herindelingsadvies gevoegd.

¹² De provincie heeft dit onderzoek gefinancierd met een bijdrage van €99.650,- (excl. BTW).

Gelet op het feit dat de samenleving zich zal blijven ontwikkelen en dat vooral de directe omgeving van deze nieuwe gemeente daarop zal inspelen, zal de nieuwe gemeente genoeg moeten nemen met een volgende rol of op langere termijn opnieuw voor de vraag geplaatst worden of fusie noodzakelijk is. Dit geldt nog sterker voor een fusie van Muiden en Weesp. Beide gemeenten zijn samen niet goed in staat de bouwopgave en andere grote investeringsprojecten die op stapel staan (zoals de herstructurering van bedrijventerreinen en de revitalisering van het centrum van Weesp) het hoofd te bieden. Waar de gemeente Bussum-Naarden op korte en middellange termijn grootschalige ontwikkelingen het hoofd zou kunnen bieden, maar die zich nauwelijks voordoen, is de gemeente Muiden-Weesp gedwongen op de tenen te lopen om de uitdagingen aan te kunnen. Dit leidt tot een onevenwichtig toekomstbeeld voor de bestuurlijke verhoudingen in de regio. Bovendien dient zich de vraag aan of de gemeente Bussum-Naarden optimaal versterkt naar voren komt als de gemeente Muiden-Weesp veel moeite moet steken in haar eigen projecten en weinig gelegenheid heeft te werken aan de versterking van de regio.

De eindconclusie ten aanzien van de 2 x GV2-variant is dat een fusie van Bussum en Naarden een goede en haalbare keuze is op de korte en middellange termijn. De onderzoekers plaatsen echter vraagtekens bij de duurzaamheid op lange termijn. Een fusie van Muiden en Weesp kent risico's en aandachtspunten. Vanuit oogpunt van bestuurskracht is deze gemeente kwetsbaar. Ook de duurzaamheid is zeer beperkt. De onderzoekers verwachten dat het op langere termijn wenselijk en noodzakelijk zal zijn dat beide gemeenten samen gaan met andere gemeente(n).

Ten aanzien van de GV4-variant trekken de onderzoekers de volgende conclusie: deze gemeente kan een krachtige rol spelen in de regio en daarbuiten. De GV4-gemeente groeit de komende jaren qua inwoneraantal tot dezelfde omvang als Hilversum. Zij kan op eigen kracht haar geluid laten horen. De grotere bestuurskracht, de aanwezigheid van ontwikkelingsopgaven en –ambities passend bij een gemeente van deze omvang, de gebiedsomvang en geografische ligging maken van de GV4-gemeente een serieuze speler binnen dit deel van de Randstad. De regionale opgaven, zoals de gevolgen van de verkeersdruk van het rijkswegennet op het lokale wegennet, kunnen beter en meer in samenhang worden opgepakt in een GV4-gemeente. Ook is in GV4-verband de kans groter dat de woningbouw in de Bloemendalerpolder voor de regionale woonwensen kan worden ingezet dan voor woningzoekenden uit andere delen van het land. Dat kan bijdragen aan de bestrijding van de vergrijzing van de vier gemeenten.

De eindconclusie ten aanzien van de GV4-variant is dat deze fusie kansen, uitdagingen en ontwikkelingsmogelijkheden biedt en vooral een steviger positie op de langere termijn in een regio die voor grote opgaven staat. De onderzoekers stellen vast dat de GV4-variant, vooral vanuit het oogpunt van bestuurskracht en duurzaamheid, een goede en haalbare keuze is voor de lange termijn.

Onderzoek grenscorrecties

Parallel aan het onderzoek naar de fusievarianten voor Bussum, Muiden, Naarden en Weesp hebben GS een quick scan laten uitvoeren naar een aantal mogelijke grenscorrecties in de Gooi en Vechtstreek.¹³ Een aantal door de gemeenten aangedragen grenscorrecties kent namelijk een hoge mate van politiek-bestuurlijke gevoeligheid. GS vinden het onwenselijk dat

¹³ De provincie heeft dit onderzoek gefinancierd met een bedrag van €32.700,- (excl. BTW).

na besluitvorming over eventuele herindelingen in de Gooi en Vechtstreek alsnog een discussie blijft voortduren over deze grenscorrecties.¹⁴

Het doel van de quick scan was om in beeld te brengen welke gevolgen de mogelijke grenscorrecties hebben voor de betrokken gemeenten in termen van praktisch oplossend vermogen, financiële consequenties, bestuurskracht, duurzaamheid, interne samenhang, regionale samenhang en eventuele planologische ruimtebehoefte. Ook is het draagvlak voor de mogelijke grenscorrecties in beeld gebracht door een inventarisatie van de op het moment van onderzoek bekende en zo mogelijk gedocumenteerde standpunten van colleges en raden.

Een aantal mogelijke grenscorrecties hebben volgens de onderzoekers grote gevolgen voor de betrokken gemeenten. Het gaat om:

- Het Blaricumse deel van de Bijvanck en de Blaricummeermeent (van Blaricum naar Huizen). Formeel is hier geen sprake van een grenscorrectie, maar van een herindeling: de ‘grenscorrectie’ leidt tot halvering van het inwonertal van Blaricum en zal de facto het opheffen van de gemeente Blaricum en de BEL-samenwerking tot gevolg hebben. Bij de afweging van de belangen van beide gemeenten komen de onderzoekers tot een negatief oordeel;
- Hilversumse Meent, inclusief Laegieskamp (van Hilversum naar GV2 of GV4).¹⁵ De grenscorrectie wordt op zich negatief beoordeeld. Er is sprake van praktisch oplossend vermogen in het voordeel van de eventuele GV2- of GV4-gemeente. Voor Hilversum zijn er echter grote nadelige gevolgen op financieel gebied, de bestuurskracht, de duurzaamheid en de positie als centrumgemeente.

Daarnaast hebben een aantal mogelijke grenscorrecties relatief weinig gevolgen voor de bestuurskracht, duurzaamheid, interne samenhang, regionale samenhang en evenwicht en planologische ruimtebehoefte van de betrokken gemeenten. Het gaat om:

- Huizerhoogt (van Huizen naar Blaricum). Op zich wordt deze grenswijziging als positief beoordeeld, tenzij de financiële consequenties voor Huizen als te groot worden beschouwd (er is een structureel financieel nadeel van €156.000,- voor Huizen). Huizen stelt de ‘grenscorrectie’ inzake de Bijvanck en de Blaricummeermeent als voorwaarde voor medewerking aan de grenscorrectie van Huizerhoogt. Er bestaat volgens de onderzoekers echter geen inhoudelijk verband tussen deze grenscorrecties;
- Bestevaer (delen van Naarden naar Huizen en andersom). De onderzoekers concluderen dat het een goede zaak is om praktische problemen van het huidige grensverloop op te lossen door de grens zodanig te corrigeren dat geen panden meer worden doorsneden, maar dat niet meer grondgebied van Huizen naar Naarden gaat dan strikt noodzakelijk is om het doel te bereiken;
- Hollandse Brug (delen van Muiden naar Naarden en andersom). Als fusie van deze gemeenten doorgaat is grenscorrectie niet meer aan de orde. Moet er toch een keus

¹⁴ Een aantal mogelijke grenscorrecties zijn weliswaar onderzocht, maar zullen geen verdere rol spelen in deze arhi-procedure. Het betreft: 1) Mogelijke grenscorrecties waarover de onderzoekers een positief advies hebben gegeven en de betrokken gemeenten zelf overeenstemming met elkaar hebben bereikt. Het gaat om: Sportpark Beresteijn (van Wijdmeren naar Hilversum), perceel gemeentehuis (van Hilversum naar Wijdmeren), Zanderijsluis (van Weesp naar Wijdmeren) en Lothariuslaan (van Huizen naar Bussum); 2) Voorstellen voor grenscorrecties die de betrokken gemeenten inmiddels hebben ingetrokken. Het gaat om: Sportpark Loosdrecht (van Wijdmeren naar Hilversum), het gebied ten oosten van de A1 (van Naarden naar Huizen) en het Huizense deel van de Bijvanck (van Huizen naar Blaricum).

¹⁵ Het onderzoek is gebaseerd op de combinatie Bussum en Hilversumse Meent in geval van fusie met Naarden of fusie met Muiden, Naarden en Weesp. In die gevallen is namelijk sprake van grenscorrectie (het gaat dan om minder dan 10% van het inwonertal van de betrokken gemeenten) in plaats van herindeling.

worden gemaakt, dan stellen de onderzoekers voor om geen grenscorrectie toe te passen, maar een convenant te sluiten waarbij de belangen van beide gemeenten worden gewaarborgd;

- Deel van het Naardermeer (van Muiden naar Naarden). Als fusie van deze gemeenten doorgaat is grenscorrectie niet meer aan de orde. Moet er toch een keus worden gemaakt, dan stellen de onderzoekers voor een duurzame grenscorrectie aan te brengen, zodat er (ook op langere termijn) minder gemeenten betrokken zijn bij het beheer van het Naardermeer.

3.9 Tweede ronde open overleg en (gewijzigde) standpunten van gemeenten

In mei en juni 2007 hebben GS een tweede ronde van open overleg gevoerd in het kader van de wet arhi met de colleges van alle bij de arhi-procedure betrokken gemeenten.¹⁶

Voorafgaand aan deze overleggen hebben de colleges een geannoteerde agenda ontvangen met de gespreksonderwerpen. De gespreksonderwerpen waren:

- Het herhalen van afspraken die eerder in het proces waren gemaakt (onder andere dat de gemeenteraden worden gezien als de vertegenwoordigers van het lokale draagvlak);
- Het kort schetsen van de voorgeschiedenis (bestuurskrachtmetingen en kwaliteitsmetingen, discussienotitie, eerste ronde overleg, start arhi-procedure en het onderzoek naar fusievarianten en grenscorrecties);
- Het bespreken van de onderzoeksrapportages (hierbij is expliciet de vraag gesteld of de colleges zich konden vinden in de resultaten van de onderzoeken);
- Het bespreken van de (gewijzigde) standpunten van de colleges ten aanzien van de bestuurlijke toekomst van hun gemeente (zowel herindelingen als grenscorrecties);
- Het geven van uitleg over het vervolgtraject (vaststelling van het herindelingsontwerp, de inspraaktermijn en de instelling van het preventief financieel toezicht).

Daarnaast heeft een aantal colleges en raden (gewijzigde) standpunten ingenomen naar aanleiding van het voorgenomen herindelingsontwerp en de onderzoeken naar fusievarianten en grenscorrecties. Dit leverde eind juni 2007 het volgende eindbeeld op:

- Hilversum wil in zijn huidige omvang zelfstandig blijven;
- Bussum wil met Naarden fuseren, inclusief de Hilversumse Meent;
- Muiden, Naarden en Weesp willen samen met Bussum fuseren;
- Blaricum en Laren willen zelfstandig blijven en de samenwerking in BEL-verband voortzetten;
- Huizen wil een herindeling met delen van Blaricum en geeft daarmee in feite een aanzet tot een nieuwe discussie over de bestuurlijke inrichting van Blaricum, Huizen en Laren.

¹⁶ De verslagen van de gesprekken in het kader van de tweede ronde van open overleg in 2007 zijn als bijlage opgenomen in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Het herindelingsontwerp is integraal als bijlage I bij dit herindelingsadvies gevoegd.

4. Herindelingsontwerp

In dit hoofdstuk wordt het afwegingskader toegelicht dat GS hebben gebruikt bij de beoordeling van de standpunten die de gemeenten medio 2007 hebben ingenomen ten aanzien van hun bestuurlijke toekomst en indeling. Tevens wordt een samenvatting gegeven van de beoordeling die GS op basis van het afwegingskader hebben gemaakt. De beoordeling leidde tot het integrale voorstel voor de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek zoals GS uiteengezet hebben in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek* d.d. 3 juli 2007.

4.1 Provinciale beleidsuitgangspunten

Het Collegeprogramma 2003 – 2006 gaf destijds aan hoe GS hun rol en positie definieerden met betrekking tot bestuurskracht van gemeenten en herindelingen: “Uitgangspunt is dat gemeentelijke herindelingen van onderop plaatsvinden, tenzij de provincie tot de conclusie komt dat een gemeentelijke herindeling noodzakelijk is om bepaalde problemen op te lossen. In dat geval krijgt de regio twee jaar de tijd om een voorstel te doen dat de gesignaleerde problemen oplost. Komt het voorstel van de regio hieraan niet tegemoet, dan zal de provincie het initiatief nemen om tot een oplossing te komen.”

GS hebben in de loop van de bestuursperiode 2003-2006 echter vanuit diverse kanten signalen gekregen die hen ertoe aanzetten hun rol duidelijker te bepalen. Zo heeft de Minister van BZK tijdens het debat in de Tweede Kamer over de samenvoeging van gemeenten in West-Friesland in juni 2006 de toezegging gedaan erop toe te zien dat het provinciaal bestuur van Noord-Holland in de toekomst meer regie voert bij arhi-procedures.¹⁷ GS besloten daarom de regie op zich te nemen ten aanzien van de discussie over de toekomstige bestuurlijke inrichting van de Gooi en Vechtstreek. Een voorbeeld hiervan is de notitie die GS in november 2005 hebben uitgebracht naar aanleiding van de resultaten van de bestuurskrachtmetingen om de discussie over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten verder te stimuleren. Op 20 juni 2006 hebben GS de arhi-procedure gestart.

Voorafgaand aan en tijdens de arhi-procedure hebben GS zich op de volgende standpunten gesteld:

Versterking bestuurskracht: het doel is te komen tot versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek. De uitkomsten van de bestuurskrachtmetingen en de kwaliteitsmetingen zijn niet vrijblijvend.

Van onderop: voorstellen voor wijzigingen van de bestuurlijke indeling van gemeenten worden in principe door de gemeenten zelf aangedragen (bottom-up). Indien deze voorstellen onderling conflicteren of waar voorstellen niet in het belang zijn van de hele Gooi en Vechtstreek, maken GS een afweging van de belangen van de betrokken gemeenten.

Integraal voorstel: de inzet is erop gericht te komen tot een voorstel voor de toekomstige bestuurlijke inrichting van de hele Gooi en Vechtstreek (met uitzondering van Wijdemeren die buiten de arhi-procedure is gehouden).

Draagvlak op basis van standpunten van gemeenteraden: GS baseren zich bij het toetsen van het lokale draagvlak op de standpunten van de gemeenteraden.

¹⁷ De minister van BZK heeft GS hierover op 24 november 2006 een brief gestuurd.

4.2 Beleidskader gemeentelijke herindeling

Een voorstel tot wijziging van de gemeentelijke indeling geschiedt bij wet. Dit betekent dat het parlement in laatste instantie beslist of een wijziging van de gemeentelijke indeling al dan niet door kan gaan. Op 18 december 2002 heeft de Minister van BZK het *Beleidskader gemeentelijke herindeling* aan de Tweede Kamer gezonden. In het beleidskader worden een aantal criteria genoemd voor de afweging van herindelingsvoorstellen. Volgens het beleidskader zal het kabinet provinciale voorstellen die hun basis vinden in het provinciale beleid en met inachtneming van de criteria, positief tegemoet treden. De criteria zijn:

Draagvlak: er moet sprake zijn van een zo optimaal mogelijk draagvlak voor het voorstel. Dit betekent dat niet alle betrokken gemeenten het met het voorstel eens moeten zijn of dat er binnen gemeenten geen opmerkelijke verschillen mogen bestaan. Het gaat erom dat tijdens de procedure is gewerkt aan een breed draagvlak en dat bij de beoordeling van het uiteindelijke voorstel aandacht wordt geschonken aan het draagvlak.

Bestuurskracht: de bestuurlijke en ambtelijke organisatie moet voldoende weerbaar zijn en in staat moeten zijn om haar taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden goed uit te oefenen. Het gaat erom dat de gemeente kwalitatief goed bestuur en goede dienstverlening kan leveren aan haar inwoners, die voldoen aan de eisen van deze tijd.

Duurzaamheid: de nieuwe gemeente moet goed zijn toegerust voor een langere periode. Voorkomen moet worden dat de nieuwe gemeente binnen afzienbare termijn wederom bij een herindeling wordt betrokken en aldus van de ene in de andere herindelingsdiscussie terecht komt.

Interne samenhang: de gemeente moet een logische, interne samenhang hebben die identiteit geeft aan de nieuwe eenheid. Die samenhang kan heel verschillende uitingsvormen hebben: cultureel, sociaal, economisch, geografisch, et cetera.

Regionale samenhang en evenwicht: de gemeente moet een effectieve bestuurlijke partner zijn voor omringende gemeenten en een bijdrage kunnen leveren aan intergemeentelijke samenwerking. Voorkomen moet worden dat 'restproblematiek' ontstaat.

Planologische ruimtebehoefte: ruimtelijke knelpunten kunnen aanleiding zijn voor een voorstel tot herindeling of grenswijziging. Het heeft de voorkeur van het kabinet dat deze vraagstukken door middel van samenwerking worden aangepakt. Wanneer de provincie niettemin vaststelt dat samenwerking geen begaanbare weg is, dan moet de provincie het antwoord van herindeling of grenswijziging kunnen kiezen.

Naar de mening van GS bieden de criteria een volledig en volwaardig beoordelingskader voor de afweging van standpunten van gemeenten over hun bestuurlijke indeling. Daarbij past de opmerking dat deze afweging maatwerk betekent: afwegingen om gemeenten te herindelen zijn niet alleen met financiële cijfers of harde feiten te onderbouwen. Het gaat vooral om het overtuigen waarom het belang van de ene gemeente zwaarder weegt dan dat van de andere gemeente, waarbij ook rekening moet worden gehouden met in de toekomst te verwachten ontwikkelingen. Te denken valt aan de afspraken over te decentraliseren taken en bevoegdheden naar gemeenten in het bestuursakkoord dat het Rijk en de VNG in juni 2007 hebben gesloten. In het *Beleidskader gemeentelijke herindeling* staat dan ook dat de criteria als richtinggevend moeten worden beschouwd, maar geen absolute maatstaven zijn. Dit laat onverlet dat de afweging zo zorgvuldig mogelijk dient te gebeuren.

4.3 Beoordeling

In hun beoordeling hebben GS de standpunten van de gemeenten inzake hun bestuurlijke toekomst (herindeling of zelfstandig voortbestaan) als uitgangspunt genomen zoals die medio 2007 bij GS bekend waren. Tevens hebben GS in hun beoordeling de standpunten van gemeenten ten aanzien van grenscorrecties meegenomen voor zover deze grenscorrecties blijkens het onderzoek dat GS hebben laten uitvoeren (paragraaf 3.8) van substantiële invloed zijn op de bestuurskracht, duurzaamheid, interne samenhang, regionale samenhang en evenwicht en planologische ruimtebehoefte van de betrokken gemeenten.

Dit betekent dat GS de volgende standpunten in hun beoordeling hebben betrokken:

Voor het gebied ten westen van de A1 (Bussum, Hilversum, Muiden, Naarden en Weesp):

- Fusie van Bussum en Naarden, inclusief de Hilversumse Meent (standpunt Bussum);
- Fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp (standpunten Muiden, Naarden en Weesp);
- Het in zijn geheel zelfstandig voortbestaan van Hilversum (standpunt Hilversum).

Voor het gebied ten oosten van de A1 (Blaricum, Huizen en Laren):

- Fusie tussen Huizen en delen van Blaricum, i.c. de Bijvanck en de Blaricummermeent (standpunt Huizen);
- Het in zijn geheel zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren, waarbij deze gemeenten samen met Eemnes samenwerken in een SETA-model (standpunten Blaricum en Laren).

Beoordeling fusie van Bussum en Naarden, inclusief de Hilversumse Meent

Rijks criterium	Beoordeling
Draagvlak	Er bestaat weinig lokaal draagvlak voor deze fusie en de grenscorrectie. De raad van Bussum is er voorstander van. Naarden wil een brede fusie met Bussum, Muiden en Weesp. Hilversum wil de Hilversumse Meent behouden.
Bestuurskracht	De fusie en de grenscorrectie levert een gemeente op van circa 50.200 inwoners. Doordat een grotere organisatie ontstaat zal de nieuwe gemeente zowel ambtelijk als bestuurlijk minder kwetsbaar zijn, beter in staat zijn goed gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden, hetgeen de kwaliteit van de dienstverlening ten goede zal komen. Op basis van de opgaven waar de gemeente Bussum-Naarden voor staat is deze gemeente te typeren als een beheergemeente. De ontwikkelingsmogelijkheden, zoals woningbouw, zijn beperkt. Volgens het onderzoek naar fusievarianten zal deze gemeente op korte en middellange termijn bestuurskrachtig genoeg zijn om invulling te geven aan haar relatief beperkte opgaven en ambities. Fusie van Bussum en Naarden, inclusief de Hilversumse Meent, biedt geen oplossing voor de gebrekkige bestuurskracht van de buurgemeenten Muiden en Weesp. Bovendien leidt een grenscorrectie van de Hilversumse Meent tot een verslechtering van de bestuurskracht van Hilversum, terwijl de bestuurskracht van Hilversum in zijn huidige omvang juist voldoende is om zelfstandig voort te bestaan.
Duurzaamheid	In het onderzoek naar fusievarianten wordt geconcludeerd dat, gelet op het feit dat de samenleving zich zal blijven ontwikkelen en dat vooral de

	directe omgeving van de gemeente Bussum-Naarden daarop zal inspelen, deze gemeente genoeg moet nemen met een volgende rol of op langere termijn opnieuw voor de vraag geplaatst zal worden of fusie noodzakelijk is. De duurzaamheid van deze fusie is matig.
Interne samenhang	Voor de huidige gemeenten Bussum en Naarden is samenvoeging geen grote overgang. Geografisch is sprake van een aaneengesloten verstedelijkt gebied en op sociaal en cultureel vlak is er veel uitwisseling tussen de huidige gemeenten. De nieuwe gemeente zal een hoogwaardig woon- en leefklimaat hebben. Volgens het onderzoek naar fusievarianten komen de voorzieningen echter onder druk te staan door de toenemende vergrijzing en de tegelijkertijd optredende vergroening van de bevolking. De nieuwe gemeente heeft weinig ruimte voor de uitbreiding van haar woningvoorraad. Dit komt een gevarieerde bevolkingsopbouw op langere termijn niet ten goede. Vanwege de grotere oppervlakte van de nieuwe gemeente zal er aandacht moeten zijn voor vraagstukken van (de)centrale dienstverlening (afstand tussen burger en gemeentelijke dienstverlening) en binnengemeentelijke decentralisatie (afstand tussen burger en bestuur). Volgens de raad van Bussum draagt overdracht van de Hilversumse Meent bij aan de logische samenhang in het gebied.
Regionale samenhang en evenwicht	De nieuwe gemeente zal de op één na grootste gemeente in de Gooi en Vechtstreek zijn en als zodanig een goede onderhandelingspositie hebben binnen de gewestelijke samenwerking. Binnen de regio kan de nieuwe gemeente bepaalde taken uitvoeren voor omliggende gemeenten. Voor haar belangenbehartiging buiten de regio is de nieuwe gemeente vooral aangewezen op het Gewest. Door de fusie neemt de bestuurlijke drukte in beperkte mate af: een vermindering van het aantal gemeenten met één en een beperkt aantal samenwerkingsverbanden tussen de huidige gemeenten. Binnen de resterende samenwerkingsverbanden zal het aantal gesprekspartners in beperkte mate afnemen. Overdracht van de Hilversumse Meent naar de nieuwe gemeente Bussum-Naarden zal naar verwachting weinig invloed hebben op de regionale samenhang. GS vinden het echter ontoelaatbaar dat restproblematiek ontstaat voor Muiden en Weesp. Deze gemeenten zijn volgens het onderzoek naar fusievarianten niet bestuurskrachtig genoeg om samen verder te gaan. De duurzaamheid van een fusie tussen Muiden en Weesp is zeer beperkt. Zeker op langere termijn, maar waarschijnlijk al eerder, zal het wenselijk en noodzakelijk zijn dat een gemeente Muiden-Weesp samengaat met andere gemeente(n).
Planologische ruimtebehoefte	De huidige gemeenten Bussum en Naarden hebben beperkte uitbreidingsmogelijkheden. Deze mogelijkheden nemen niet toe bij fusie van deze gemeenten en grenscorrectie van de Hilversumse Meent.

Beoordeling fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp

Rijks criterium	Beoordeling
Draagvlak	Er bestaat breed lokaal draagvlak voor deze fusie: de raden van Muiden, Naarden en Weesp zijn voor deze fusie. De raad van Bussum is tegen.
Bestuurskracht	Door de fusie zal een gemeente van circa 72.500 inwoners ontstaan. De grotere gemeente heeft meer personeel, waardoor het ambtelijk apparaat minder kwetsbaar is. Er kan meer gespecialiseerd en hoger

	<p>gekwalficeerd personeel aangetrokken worden wat een kwaliteitsimpuls geeft. Door specialisatie zal er minder behoefte zijn om externe expertise in te huren. Ook de bestuurlijke professionaliteit zal worden vergroot omdat de nieuwe gemeente, in tegenstelling tot de huidige gemeenten Muiden, Naarden en Weesp, fulltime wethouders kan benoemen. De nieuwe gemeente staat op de korte en middellange termijn voor omvangrijke ontwikkelopgaven (woningbouw, infrastructuur, herstructurering van bedrijventerreinen et cetera). Volgens het onderzoek naar fusievarianten zal door deze fusie een bestuurskrachtige gemeente ontstaan die in staat is het brede palet aan opgaven en ambities waar zij voor staat in onderlinge samenhang uit te werken en daarin evenwichtige keuzes te maken. Bovendien zal de nieuwe gemeente tegenwicht kunnen bieden aan het krachtenspel van de omliggende Randstadgemeenten en de druk die zij uitoefenen op de ruimte, economie, natuur en infrastructuur van de nieuwe gemeente.</p>
Duurzaamheid	<p>De duurzaamheid van deze nieuwe gemeente is op de lange termijn ruim voldoende volgens het onderzoek naar fusievarianten, gezien de omvang van de nieuwe gemeente, de bestuurskracht en de opgaven waar deze gemeente voor staat. Ook met het oog op een verdere decentralisatie van rijkstaken achten GS deze fusie voldoende duurzaam.</p>
Interne samenhang	<p>Tussen de huidige gemeenten bestaan veel verschillen, maar ook overeenkomsten. Muiden, Naarden en Weesp zijn van oudsher vestingsteden. Zij zijn duidelijk herkenbaar aan hun historische kernen. Bussum en Naarden worden gekenmerkt door een sterke verstedelijking. Muiden en Weesp zijn licht verstedelijkt. Naarden en Weesp bezitten relatief omvangrijke industrieterreinen. De huidige vier gemeenten zijn op hun grens verbonden met het Naardermeer. Door de fusie zal een nieuwe gemeente ontstaan met een hoogwaardig woon- en leefklimaat. Er is een ruim aanbod aan cultuur- en welzijnsvoorzieningen en een breed aanbod aan onderwijs. De nieuwe gemeente heeft met name een recreatieve functie en een woonfunctie. Het Naardermeer kan beschouwd worden als een bindende factor. Het cultuurhistorisch erfgoed van Muiden, Naarden Vesting en Weesp zal veel bezoekers van buiten de gemeentegrenzen trekken. Bovendien zijn er mogelijkheden voor natuurrecreatie (zoals het Naardermeer) en waterrecreatie (Weesp). Het prettige woon- en leefklimaat heeft een grote aantrekkingskracht vanuit de Randstad. De nieuwe gemeente zal te maken krijgen met zowel een vergrijzende bevolking als een verjonging door de vestiging van jonge gezinnen in de buitenstedelijke uitbreidingslocaties. Deze ontwikkeling geeft een hoge druk op de zorg-, welzijns- en onderwijsvoorzieningen. Vanwege de grote oppervlakte van de nieuwe gemeente zal er aandacht moeten zijn voor vraagstukken van (de)centrale dienstverlening (afstand tussen burger en gemeentelijke dienstverlening) en binnengemeentelijke decentralisatie (afstand tussen burger en bestuur).</p>
Regionale samenhang en evenwicht	<p>De nieuwe gemeente zal als de bouwopgave is gerealiseerd het inwonertal van Hilversum benaderen of overstijgen. Als zodanig krijgt de nieuwe gemeente binnen het Gewest een stevige onderhandelingspositie. Binnen de regio is de gemeente in staat om taken uit te voeren voor omliggende gemeenten. Buiten de regio kan, om tegenwicht te bieden tegen het krachtenveld van de omliggende grootstedelijke agglomeraties</p>

	(Amsterdam, Almere, Amersfoort en Utrecht), invloed worden uitgeoefend via het Gewest, maar de nieuwe gemeente zal gezien haar omvang ook buiten het Gewest om beter gehoord worden. Door de fusie neemt de bestuurlijke drukte binnen de regio aanzienlijk af door een aanzienlijke vermindering van het aantal gemeenten (drie). Bovendien zijn een groot aantal samenwerkingsverbanden waarin de huidige gemeenten participeren niet meer nodig en binnen de resterende samenwerkingsverbanden zal het aantal gesprekspartners verminderen.
Planologische ruimtebehoefte	De fusie biedt een goede oplossing voor de beperkte uitbreidingsmogelijkheden van de huidige gemeenten Bussum en Naarden. Muiden en Weesp hebben flinke mogelijkheden tot uitbreiding van hun woningvoorraad (zowel binnenstedelijk als daarbuiten). Uitbreiding van de woningvoorraad is hard nodig om een evenwichtige opbouw van de bevolking te bevorderen gezien de toenemende vergrijzing, met name in Bussum en Naarden.

Beoordeling van het in zijn geheel zelfstandig voortbestaan van Hilversum

Rijks criterium	Beoordeling
Draagvlak	De raad van Hilversum wil dat de gemeente in minimaal zijn huidige omvang zelfstandig blijft voortbestaan. Er zijn geen gemeenten die hebben aangegeven te willen fuseren met Hilversum. Bussum wil een grenscorrectie van de Hilversumse Meent (bij fusie met Naarden).
Bestuurskracht	De bestuurskracht van Hilversum is volgens de bestuurskrachtmeting voldoende om zelfstandig voort te kunnen blijven bestaan. Volgens het onderzoek naar grenscorrecties zal overdracht van de Hilversumse Meent een verslechtering van de bestuurskracht voor Hilversum tot gevolg hebben. Door het verlies van de Hilversumse Meent zal het inwonertal onder de grens van 80.000 inwoners zakken waardoor de gemeente twee raadsleden moet inleveren. Bovendien zal door het verlies aan inkomsten (per saldo circa €1,5 miljoen) bezuinigd moeten worden, waardoor het moeilijk wordt om het ambtelijk apparaat op het huidige niveau te handhaven.
Duurzaamheid	Volgens de bestuurskrachtmeting is Hilversum op langere termijn voldoende bestuurskrachtig om zelfstandig voort te bestaan. Ook de raad van Hilversum is van mening dat de gemeente goed in staat is om de opgaven waar zij voor staat op de lange termijn het hoofd te bieden. Volgens de raad zal overdracht van de Hilversumse Meent een negatieve invloed hebben op de duurzaamheid van de gemeente.
Interne samenhang	De interne samenhang van Hilversum is voldoende, mits zij de Hilversumse Meent behoudt. Hilversum heeft een centrumfunctie voor de Gooi en Vechtstreek. Door de omroepen en de multimedia industrie heeft Hilversum een landelijke uitstraling.
Regionale samenhang en evenwicht	Hilversum is op dit moment de grootste gemeente in de Gooi en Vechtstreek, maar krijgt bij fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp of bij fusie van Bussum en Naarden, inclusief Hilversumse Meent een partner van formaat. Binnen de gewestelijke samenwerking kunnen deze gemeenten elkaar scherp houden. Buiten de regio kunnen de gemeenten gezamenlijk optrekken om hun belangen en die van de Gooi en Vechtstreek te behartigen. Hilversum ziet de vorming van een

	dergelijke gemeente niet als een bedreiging. Integendeel, zij stelt zich op het standpunt dat de arhi-procedure moet leiden tot substantiële afname van de bestuurlijke versnippering in de Gooi en Vechtstreek en dus tot een herindelingsontwerp dat uitgaat van een kleiner aantal krachtige gemeenten, waarvan Hilversum in (minimaal) zijn huidige omvang er een is. Afsplitsing van de Hilversumse Meent leidt volgens Hilversum tot een wezenlijke aantasting van haar huidige positie als centrumgemeente. De inkomstenderving zal doorwerken in het voorzieningenniveau van de hele gemeente. Bovendien zal door de bevolkingsafname het draagvlak voor de bovenlokale voorzieningen verminderen.
Planologische ruimtebehoefte	Hilversum heeft een aantal grote buitenstedelijke ontwikkellocaties, zoals Anna's Hoeve (woningbouw) en het Mediapark (bedrijventerrein). Tevens wordt ingezet op het verdichten van bestaande locaties. Indien deze locaties uitontwikkeld zijn en de behoefte aan ruimte blijft toenemen, dan zal Hilversum (al dan niet via het Gewest, de NV Utrecht en/of met eventuele partnergemeenten) zich sterk moeten maken voor uitbreidingsmogelijkheden buiten de Gooi en Vechtstreek.

Beoordeling fusie van Huizen en delen van Blaricum, i.c. de Bijvanck en de Blaricummermeent

Rijks criterium	Beoordeling
Draagvlak	Voor deze fusie bestaat weinig lokaal draagvlak. Huizen is voorstander van deze fusie. Blaricum, Eemnes en Laren zijn tegen de fusie. Door de herindeling zou Blaricum bijna de helft van haar inwoners kwijtraken. De BEL-gemeenten hebben aangegeven dat deze fusie het einde zal betekenen van de BEL-samenwerking: de samenwerking is namelijk gebaseerd op drie ongeveer gelijkwaardige partners (qua inwonertal en financiële mogelijkheden), de bottom-up benadering vanuit de gemeenten zelf en het feit dat reeds grote investeringsbeslissingen zijn genomen (zoals de bouw van een nieuw gemeentekantoor).
Bestuurskracht	De bestuurskracht van Huizen is volgens de bestuurskrachtmeting voldoende om zelfstandig voort te kunnen blijven bestaan. Volgens het onderzoek naar grenscorrecties zal de bestuurskracht van Huizen door fusie met delen van Blaricum iets toenemen. Deze herindeling leidt echter tot een aanzienlijke verslechtering van de bestuurskracht van Blaricum en daarmee ook van het BEL-samenwerkingsverband.
Duurzaamheid	Volgens de bestuurskrachtmeting is Huizen op langere termijn voldoende bestuurskrachtig c.q. duurzaam om zelfstandig voort te bestaan. Volgens Huizen zal fusie met delen van Blaricum haar duurzaamheid kunnen versterken, omdat haar inwoneraantal hierdoor sterk zal toenemen.
Interne samenhang	De interne samenhang van Huizen is voldoende. Huizen is van oorsprong een vissersplaats. Dit is nog af te lezen aan de oude kern en de haven. De laatste decennia is Huizen sterk gegroeid doordat het (tot eind jaren '80 van de vorige eeuw) de status van groeikern had. De bouwopgave is inmiddels vrijwel voltooid. Huizen is van mening dat de interne samenhang door fusie met delen van Blaricum zal toenemen. Inwoners van de Bijvanck maken namelijk veel gebruik van voorzieningen in Huizen (met name winkels en de bibliotheek).
Regionale	Door vorming van een nieuwe gemeente in het gebied ten westen van de

samenhang en evenwicht	A1 zullen de regionale verhoudingen voor Huizen veranderen. Huizen is nu nog de twee na grootste gemeente in de regio, maar zij zal na fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp of Bussum en Naarden, inclusief de Hilversumse Meent zakken naar een derde plaats op afstand. Een fusie tussen Huizen en delen van Blaricum leidt volgens het onderzoek naar grenscorrecties niet tot noemenswaardige veranderingen ten aanzien van regionale samenhang en evenwicht. GS vinden het echter ontoelaatbaar dat restproblematiek ontstaat voor het resterende gedeelte van Blaricum en daarmee ook voor Laren gezien de impact op het BEL-samenwerkingsverband.
Planologische ruimtebehoefte	Huizen heeft haar bouwopgave in het kader van zijn status als groeikern vrijwel voltooid. De mogelijkheden voor verdere bebouwing zijn beperkt. Huizen heeft de ambitie om haar inwoneraantal uit te breiden, maar de beleidsmatige onderbouwing daarvan door middel van een toekomstvisie was medio 2007 nog in ontwikkeling. Een ruimtelijke uitbreiding van Huizen is in feite alleen mogelijk richting BEL-gemeenten, maar dan zal wel een oplossing moeten worden gevonden voor het bestuurlijke vraagstuk (wel/geen herindeling tussen Huizen en Blaricum en de toekomst van de BEL-samenwerking).

Beoordeling van het in zijn geheel zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren, waarbij deze gemeenten samen met Eemnes samenwerken in een SETA-model

Rijks criterium	Beoordeling
Draagvlak	Hier bestaat breed lokaal draagvlak voor. De BEL-gemeenten zijn voorstander van het zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren. Huizen wil een fusie met delen van Blaricum.
Bestuurskracht	Uit de kwaliteitsmetingen van Blaricum en Laren blijkt dat intensieve samenwerking een middel kan zijn om hun bestuurskracht op peil te brengen dan wel op peil te houden. Het versterken van de bestuurskracht is dan ook het belangrijkste argument voor de BEL-gemeenten om hun samenwerking te intensiveren: het beperken van de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisaties, het verhogen van de efficiency en het behoud van de kwaliteit van de dienstverlening. Door de ambtelijke organisaties van de drie gemeenten samen te voegen krijgen de gemeenten één ambtelijk apparaat dat net zo groot is als van een gemeente met circa 30.000 inwoners. Omdat de BEL-samenwerking zo uniek is, kan niet op basis van ervaringen elders aangegeven worden of deze samenwerking daadwerkelijk tot de gewenste versterking van de bestuurskracht zal leiden. Daarom is het van belang om de BEL-samenwerking goed te monitoren en na een aantal jaar te evalueren. Volgens het onderzoek naar grenscorrecties zal de bestuurskracht van Blaricum drastisch verminderen wanneer het Blaricumse gedeelte van de Bijvanck bij Huizen wordt betrokken. Deze halvering van het inwonertal van Blaricum betekent ook dat de toegevoegde waarde van de BEL-samenwerking (wat betreft de bijdrage van Blaricum aan de kwantiteit en kwaliteit van het gezamenlijke ambtelijk apparaat) sterk zal afnemen.
Duurzaamheid	Het SETA-model is nog niet eerder zo ver doorgevoerd in Nederland. Er zijn daarom nog geen ervaringen die uitwijzen of SETA-samenwerking ook op langere termijn voldoende bestuurskracht biedt voor gemeenten.

	De BEL-gemeenten hebben voornamelijk te maken met relatief beperkte beheeropgaven (met uitzondering van de Blaricummermeent). Op basis daarvan zou voorzichtig geredeneerd kunnen worden dat het SETA-model ook op langere termijn voldoende bestuurskracht kan bieden. De duurzaamheid kan echter onder druk komen te staan bij verdere decentralisatie van rijkstaken. Fusie van delen van Blaricum met Huizen zal een negatieve invloed hebben op de duurzaamheid van Blaricum en de BEL-samenwerking.
Interne samenhang	Ondanks de historische verschillen tussen de BEL-gemeenten (Eemnes is van oudsher een boerendorp en Blaricum en Laren kennen luxe villawijken) vormen de gemeenten een eenheid, vanwege het hoogwaardige woon- en leefklimaat en een groen buitengebied met een ruraal karakter. In de gemeenten neemt de vergrijzing sterk toe. Een gezamenlijke opgave voor de BEL-gemeenten is om de komende jaren te zorgen voor een adequaat voorzieningenniveau op het gebied van wonen, zorg en welzijn voor hun inwoners. Een van de redenen van de BEL-gemeenten om intensief met elkaar samen te werken is het zo klein mogelijk houden van de afstand tussen bestuur en burger (de colleges en raden van de gemeenten blijven immers intact) en het behoud van de eigen identiteit. De raad van Blaricum is van mening dat bij fusie van delen van zijn gemeente met Huizen de interne samenhang van Blaricum zal verslechteren. Volgens de raad hebben de inwoners van de Bijvanck een sterkere relatie met Blaricum dan met Huizen. GS achten de interne samenhang van de BEL-gemeenten voldoende, mits Blaricum niet wordt opgedeeld.
Regionale samenhang en evenwicht	Door de intensieve samenwerking van de BEL-gemeenten verbetert de bestuurskracht van Blaricum en Laren hetgeen een positief effect zal hebben op de samenwerking binnen het Gewest Gooi en Vechtstreek. De bestuurlijke drukte zal door de BEL-samenwerking niet veel afnemen, omdat de gemeenten formeel zelfstandig blijven voortbestaan. Een eventuele fusie tussen Huizen en delen van Blaricum leidt niet tot noemenswaardige veranderingen ten aanzien van regionale samenhang en evenwicht.
Planologische ruimtebehoefte	Blaricum wil uitbreiding realiseren in de Blaricummermeent (woningbouw, bedrijventerrein en jachthaven). Door fusie van dit deel van Blaricum naar Huizen zullen de mogelijkheden van Blaricum om te voorzien in planologische ruimtebehoeften verslechteren.

4.4 Integraal voorstel

Op basis van de beoordeling zijn GS tot hun integrale voorstel gekomen voor de versterking van de bestuurskracht van de hele Gooi en Vechtstreek.

Het gebied ten westen van de A1

Fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp

Er bestaat breed lokaal draagvlak voor deze fusie. De raden van Muiden, Naarden en Weesp hebben zich voor deze fusie uitgesproken. Hoewel niet alle betrokken gemeenten achter deze fusie staan (Bussum is tegen), is dit naar de mening van GS het meest optimaal mogelijke draagvlak dat haalbaar is. Door deze fusie zal een bestuurskrachtige gemeente ontstaan die in staat is het brede palet aan opgaven en ambities waar zij voor staat in hun onderlinge

samenhang uit te werken en daarin evenwichtige keuzes te maken. Hiermee zullen de huidige tekortkomingen in de bestuurskracht van met name Muiden en Weesp teniet worden gedaan.

De duurzaamheid van de nieuwe gemeente is op lange termijn ruim voldoende, ook bij een verdere decentralisatie van rijkstaken. De gemeente kan worden gekarakteriseerd als een ontwikkelgemeente die op de middellange termijn de overgang zal maken naar een beheergemeente. De gemeente heeft de komende jaren een aantal omvangrijke opgaven te realiseren op onder andere het gebied van woningbouw, infrastructuur en de herstructurering van bedrijventerreinen.

De interne samenhang is in de ogen van GS voldoende. De nieuwe gemeente krijgt met name een recreatieve functie en een woonfunctie. GS kunnen zich voorstellen dat (de)centrale dienstverlening en binnengemeentelijke decentralisatie de aandacht vergen, maar dat is een uitdrukkelijke bevoegdheid van het nieuwe gemeentebestuur. GS beschouwen dit niet als een majeure opgave voor de nieuwe gemeente.

Door de fusie wordt voorkomen dat restproblematiek ontstaat voor Muiden en Weesp. Bovendien leidt de fusie tot een aanzienlijke afname van de bestuurlijke drukte in de regio. Hilversum krijgt hiermee een partner van ongeveer gelijke omvang: een geduchte sparringpartner binnen de gewestelijke samenwerking en een bondgenoot om (al dan niet via het Gewest) buiten de regio de belangen van de Gooi en Vechtstreek te behartigen. Tot slot biedt deze fusie een oplossing voor toekomstige planologische ruimtebehoefte gezien de beperkte uitbreidingsmogelijkheden van de huidige gemeenten Bussum en Naarden.

GS hebben de financiële positie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp beoordeeld. Deze beoordeling is als bijlage II bij dit herindelingsadvies gevoegd.¹⁸ De financiële positie is zodanig dat de financiële levensvatbaarheid van de nieuwe gemeente voldoende zal zijn.

Overigens worden door fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp grenscorrecties tussen Muiden en Naarden overbodig. Het gaat om de grenscorrecties Hollandse Brug (delen van Muiden naar Naarden en andersom) en het Naardermeer (van Muiden naar Naarden).

Het zelfstandig voortbestaan van Hilversum

Er is een breed lokaal draagvlak voor het in zijn geheel zelfstandig voortbestaan van Hilversum. Bussum heeft aangegeven dat zij (in het geval van fusie met Naarden) een grenscorrectie wil met de Hilversumse Meent. GS vinden dat de Hilversumse Meent hoe dan ook bij Hilversum moet blijven. Overdracht van de Hilversumse Meent zal een substantiële verslechtering van de bestuurskracht voor Hilversum tot gevolg hebben.

De bestuurskracht van Hilversum is voldoende om zelfstandig voort te kunnen blijven bestaan. Ook op langere termijn is de gemeente goed in staat om de opgaven waar zij voor staat het hoofd te bieden. De interne samenhang van Hilversum is voldoende. Hilversum heeft een centrumfunctie voor de Gooi en Vechtstreek. Door de omroepen en de multimedia industrie heeft Hilversum een landelijke uitstraling.

Hilversum zal door de fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp te maken krijgen met een partner van formaat. Binnen de gewestelijke samenwerking kunnen deze gemeenten

¹⁸ Het betreft een actualisatie van de financiële beoordeling die als bijlage onderdeel uitmaakt van het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Het herindelingsontwerp is integraal als bijlage I bij dit herindelingsadvies gevoegd.

elkaar scherp houden. Buiten de regio kunnen de gemeenten gezamenlijk optrekken om hun belangen en die van de Gooi en Vechtstreek te behartigen. Voorlopig heeft Hilversum nog voldoende ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden. In de toekomst kunnen eventuele ruimtelijke knelpunten wellicht door samenwerking worden opgelost.

Het gebied ten oosten van de A1

Huizen heeft zich in de tweede ronde van open overleg duidelijk uitgesproken voor fusie met delen van Blaricum. Zij heeft daarmee in feite een aanzet gegeven tot een nieuwe discussie over de bestuurlijke inrichting van Blaricum, Huizen en Laren.

De discussie over de bestuurlijke toekomst van Huizen is in die gemeente later op gang gekomen dan bij de andere gemeenten. GS hebben de BEL-gemeenten reeds in 2005 de ruimte gegeven voor het ontplooiën van hun samenwerking. Huizen had daar toentertijd op kunnen reageren. GS hebben Huizen daar in de loop van de arhi-procedure ook suggesties voor gedaan, bijvoorbeeld om te fuseren of om zich aan te sluiten bij de BEL-samenwerking. Waarschijnlijk zag Huizen geen aanleiding daarop in te gaan vanwege de goede resultaten van haar bestuurskrachtmeting. Het standpunt van Huizen inzake fusie met delen van Blaricum leidt tot halvering van het inwonertal van Blaricum en dit zal de facto het einde betekenen van de BEL-samenwerking. De belangen van Huizen en de BEL-gemeenten botsen. De BEL-gemeenten hebben reeds belangrijke stappen ondernomen om het SETA-model te realiseren.

Vanuit het belang van GS om tot een zo duurzaam en breed mogelijk gedragen voorstel te komen, hebben GS het herindelingsontwerp opgevat als een volgende stap in de discussie over de toekomstige bestuurlijke inrichting van het gebied ten oosten van de A1. GS hebben daarom uitdrukkelijk het voorstel gedaan aan de betrokken gemeenten om gedurende de periode van de ter inzage legging en met (desgewenst) behulp van bemiddeling van GS alsnog tot een gezamenlijk voorstel te komen over de bestuurlijke inrichting van het gebied. Om de discussie richting te geven hebben GS in het herindelingsontwerp een voorlopig besluit genomen over de bestuurlijke inrichting van het gebied ten oosten van de A1.

Het zelfstandig voortbestaan van Huizen

De bestuurskracht van Huizen is voldoende om zelfstandig voort te kunnen blijven bestaan, in principe ook op de langere termijn. De interne samenhang van Huizen is voldoende. Door vorming van een nieuwe gemeente in het gebied ten westen van de A1 zullen de regionale verhoudingen voor Huizen veranderen. Huizen is nu nog de één na grootste gemeente in de regio, maar zij zal na fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp zakken naar een derde plaats. De mogelijkheden voor verdere ruimtelijke ontwikkelingen in Huizen zijn beperkt.

Het zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren die samen met Eemnes

samenwerken in het experiment BEL; het experiment wordt na drie jaar geëvalueerd

Voor het zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren bestaat breed lokaal draagvlak bij de BEL-gemeenten. Door de ambtelijke organisaties van de drie gemeenten samen te voegen krijgen de gemeenten één ambtelijk apparaat dat net zo groot is als van een gemeente met een omvang van circa 30.000 inwoners. Hierdoor kunnen de gemeenten hun bestuurskracht versterken. De samenvoeging van de ambtelijke organisaties moet per 1 januari 2008 een feit zijn. Niet eerder hebben gemeenten in Nederland de SETA-samenwerkingsvorm zo ver doorgevoerd als de BEL-gemeenten. Zij vervullen daarmee een landelijke voorttrekkersrol en voorbeeldfunctie inzake experimentele vormen van intensieve intergemeentelijke samenwerking. Doordat de BEL-samenwerking zo uniek is, kan niet op basis van ervaringen

elders aangegeven worden of deze samenwerking daadwerkelijk tot de gewenste versterking van de bestuurskracht zal leiden, ook op de langere termijn. Daarom vinden GS dat het BEL-experiment na drie jaar geëvalueerd moet worden.

De BEL-gemeenten kunnen vooral gekarakteriseerd worden als beheergemeenten: de opgaven waar deze gemeenten voor staan liggen met name op het behoud van het hoogwaardige woon- en leefklimaat en het behoud van de natuurwaarden. Een uitzondering hierop vormt de Blaricummeent. Door de intensieve samenwerking van de BEL-gemeenten zal de bestuurskracht van Blaricum en Laren verbeteren, hetgeen een positief effect zal hebben op de samenwerking binnen het Gewest Gooi en Vechtstreek.

Het Gewest Gooi en Vechtstreek zal worden versterkt doordat door herindeling (GV4-gemeente) en intensieve samenwerking (BEL) bestuurskrachtigere partners ontstaan en het evenwicht tussen de partners meer wordt verdeeld. Op deze wijze ontstaat een zo optimaal mogelijk evenwicht tussen de (nieuwe) gemeenten ten westen en ten oosten van de A1, hoewel het gebied ten oosten van de A1 uit een aantal kleinere gemeenten blijft bestaan.

Grenscorrecties

GS hebben in het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek* een standpunt ingenomen over de grenscorrecties die niet in de beoordeling ter versterking van de bestuurskracht van de hele Gooi en Vechtstreek zijn meegenomen. Deze grenscorrecties hebben volgens GS relatief weinig gevolgen voor de bestuurskracht, duurzaamheid, interne samenhang, regionale samenhang en evenwicht en planologische ruimtebehoefte voor de betrokken gemeenten. GS hebben zich echter tot doel gesteld om tot een integraal voorstel te komen ter versterking van de bestuurskracht in de hele Gooi en Vechtstreek en daarom vinden GS het ongewenst als na afronding van de arhi-procedure een discussie blijft voortbestaan over deze grenscorrecties. Bij haar standpuntbepaling heeft GS zich gebaseerd op de standpunten van de gemeenten en de conclusies van het onderzoek dat GS hebben laten uitvoeren naar deze grenscorrecties.

GS hebben in het herindelingsontwerp uitdrukkelijk het voorstel gedaan aan de betrokken gemeenten om desgewenst met behulp van bemiddeling van GS gedurende de periode van de ter inzage legging alsnog met elkaar tot overeenstemming te komen over de grenscorrecties. Om de discussie tussen de gemeenten richting te geven hebben GS in het herindelingsontwerp een voorlopig besluit genomen over deze politiek-gevoelige grenscorrecties.

GS hebben een voorlopig positief standpunt ingenomen ten aanzien van de grenscorrectie Huizerhoogt (van Huizen naar Blaricum). In het onderzoek naar grenscorrecties wordt deze grenscorrectie op zich als positief beoordeeld, hoewel er een substantieel financieel nadeel is voor Huizen. Blaricum is voorstander van deze grenscorrectie. Huizen stelt de fusie met delen van Blaricum (de Bijvanck en de Blaricummeent) als voorwaarde voor medewerking aan deze grenscorrectie.

Ten aanzien van de grenscorrectie Bestevaer (delen van Naarden naar Huizen en andersom) hebben de betrokken gemeenten de volgende standpunten ter tafel gelegd:

- Het standpunt van Naarden op basis van haar brief aan GS van 19 december 2006: de weg Bestevaer, Driftweg, Naarderstraat, Langerhuizenweg en Oud Bussumerweg;
- Het standpunt dat Huizen bij het bestuurlijk overleg met GS op 6 juni 2007 heeft gepresenteerd: het gebied vanaf de A1 afslag Bussum, Flevolaan, Naarderstraat (exclusief bebouwing) en Fazantweg richting Gooimeer;

Huizen en Naarden vinden elkaars standpunten onacceptabel. GS hebben in het herindelingsontwerp het voorlopige standpunt ingenomen dat het grensverloop gebaseerd moet worden op het voorstel dat is gedaan in het onderzoek naar grenscorrecties, namelijk om de praktische problemen van het huidige grensverloop op te lossen door de grens zodanig te corrigeren dat geen panden meer worden doorsneden, maar dat niet meer grondgebied van Huizen naar Naarden gaat dan strikt noodzakelijk is.

Preventief financieel toezicht

Conform de voorschriften van de wet arhi hebben GS na vaststelling van het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek* het preventief financieel toezicht in werking gesteld voor de gemeenten Bussum, Muiden, Naarden en Weesp. Doel hiervan is om te voorkomen dat de gemeenten een zodanig financieel beleid gaan voeren, dat de nieuwe gemeente in een financieel ongunstige startpositie wordt gebracht.

5. Ter inzage legging

Dit hoofdstuk heeft betrekking op de periode van de ter inzage legging van het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*. Achtereenvolgens wordt beschreven hoe de ter inzage legging in zijn werk is gegaan en wat de strekking is van de ingediende zienswijzen. Tevens wordt een reactie gegeven op de ingebrachte zienswijzen. In het eindoordeel geven GS antwoord op de vraag in hoeverre de zienswijzen aanleiding geven tot aanpassing van het integrale voorstel ter versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek.

5.1 Ter inzage legging

GS hebben op 3 juli 2007 het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek* vastgesteld. Medio juli 2007 hebben GS het herindelingsontwerp per brief verzonden aan alle bij de arhi-procedure betrokken gemeenten (zowel de colleges als de raden) en de Minister van BZK.

GS hebben de colleges verzocht om het herindelingsontwerp, conform de voorschriften van de wet arhi, binnen twee weken na ontvangst voor een ieder ter inzage te leggen. In verband met de vakantieperiode hebben GS de termijn voor het indienen van zienswijzen verlengd. Inwoners, belangenorganisaties en anderen konden tot 15 oktober 2007 een zienswijze indienen. De gemeenteraden konden tot 26 november 2007 hun zienswijzen kenbaar maken.

GS hebben ook een publieksversie van het herindelingsontwerp uitgebracht.¹⁹ Bovendien was op de website van de provincie informatie beschikbaar over de arhi-procedure en was het mogelijk om de publieksversie en het herindelingsontwerp te downloaden.

In de periode van de ter inzage legging hebben GS het initiatief genomen tot een aantal bestuurlijke overleggen om (alsnog) te komen tot een zo breed mogelijk draagvlak voor het integrale voorstel voor de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek:

- Een overleg met het college van Bussum en een overleg met de raad van Bussum in verband met het standpunt van Bussum over haar bestuurlijke toekomst in relatie tot de standpunten van Muiden, Naarden en Weesp. Deze overleggen vonden plaats naar aanleiding van het verzoek dat de Statencommissie Financiën, Europa, Personeel en Organisatie (FEPO) heeft gedaan in haar vergadering van 11 juni 2007;
- Een overleg met de burgemeesters van Huizen en de BEL-gemeenten over de bestuurlijke indeling ten oosten van de A1. De betrokken gemeenten hebben GS verzocht hierin een bemiddelende rol te spelen. Bij het overleg is gesproken over de mogelijkheid voor Huizen om bij de BEL-samenwerking aan te haken;
- Een overleg met de burgemeesters van Huizen en Naarden over de correctie van de grens tussen Huizen en Naarden (o.a. Bestevaer). Tijdens dit overleg is afgesproken dat de gemeenten een zodanig voorstel tot grenscorrectie zouden uitwerken, waarbij de kosten en baten voor beide gemeenten per saldo zo klein mogelijk zouden uitvallen.

5.2 Zienswijzen van een ieder

In totaal zijn 66 zienswijzen ontvangen van inwoners en belangenorganisaties. Een overzicht van deze zienswijzen is als bijlage III bij dit herindelingsadvies gevoegd.

Er zijn vier zienswijzen ontvangen van belangenorganisaties: de Stichting Hilversumse Meent, het Platform Verontruste Burgers Naarden, het Actie Comité Centrumvisie Weesp en de Weesper Stads Partij.

¹⁹ De kosten van externe expertise voor het opstellen van de publieksversie bedroegen €3.350,- (excl. BTW).

In onderstaande tabel is aangegeven uit welke gemeenten de inwoners hebben gereageerd:

Gemeente	Aantal zienswijzen van inwoners
Blaricum	1
Bussum	7
Hilversum	0
Huizen	2
Laren	0
Muiden	1
Naarden	7
Weesp	44

Een aantal zienswijzen richt zich op meerdere aspecten van de bestuurlijke indeling van de Gooi en Vechtstreek, zoals de GV4, de Hilversumse Meent en het gebied ten oosten van de A1. Niet alle zienswijzen zijn door de indieners beargumenteerd.

Samenvoeging van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp

De meeste zienswijzen hebben betrekking op de samenvoeging van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp (60 van de 66 zienswijzen). In 56 zienswijzen wordt niet ingestemd met het voorstel om de vier gemeenten samen te voegen. Het gaat om de volgende zienswijzen:

- Twee zienswijzen voor het zelfstandig voortbestaan van Weesp;
- Een zienswijze voor het zelfstandig voortbestaan van de vier gemeenten;
- 44 zienswijzen (waaronder een zienswijze van het Actie Comité Centrumvisie Weesp) tegen de GV4;
- Een zienswijze voor het zelfstandig voortbestaan van Bussum en voor fusie van Muiden, Naarden en Weesp;
- Drie zienswijzen voor fusie van Bussum en Naarden;
- Een zienswijze voor fusie van Bussum en Naarden met de Hilversumse Meent;
- Twee zienswijzen (waaronder een zienswijze van de Weesper Stads Partij) voor fusie van Muiden en Weesp;
- Twee zienswijzen voor de 2 x GV2-variant.

In de vergadering van de Statencommissie FEPO van 3 december 2007 is door de Ouderenpartij-fractie een zienswijze naar voren gebracht van een 2 x GV2-variant. Indien na een aantal jaren uit evaluatie zou blijken dat de bestuurskracht van (een van) de nieuwe gemeenten tekort schiet, zou alsnog fusie tot een GV4-gemeente moeten plaatsvinden.

Bij 34 zienswijzen is gebruik gemaakt van dezelfde tekst: bij zes zienswijzen gaat het om een actiekaart van de Socialistische Partij en bij 28 zienswijzen is gebruik gemaakt van een andere tekst. Deze zienswijzen zijn vrijwel allen afkomstig van inwoners uit Weesp.

Argumenten die in meer dan de helft van de zienswijzen genoemd zijn:

- De afstand tussen burger en bestuur wordt te groot;
- Het draagvlak voor fusie moet getoetst worden door een referendum;
- Er is te weinig aandacht voor alternatieve oplossingen voor herindeling;
- Wetenschappelijk is niet aangetoond dat grote gemeenten beter presteren dan kleine gemeenten;

- Uit de onderzoeksgegevens, met name de beoordeling van de bestuurskracht, blijkt niet de absolute noodzaak tot herindeling;
- Omdat de bestuurskracht van de provincie niet is vastgesteld, is er geen basis voor het oordeel van GS over de bestuurskracht van gemeenten.

Voorts worden onder andere als argumenten aangevoerd:

- Het draagvlak voor de herindeling wordt ten onrechte afgemeten aan de steun van de gemeenteraden. Omgerekend naar het aantal inwoners dat de gemeenteraadsleden vertegenwoordigen is een meerderheid tegen het herindelingsontwerp;
- Angst voor het verlies aan identiteit en gemeenschap;
- Er bestaat te weinig samenhang in economische, sociaal-culturele en geografische zin tussen de inwoners van de GV4-gemeenten.

In twee zienswijzen wordt ingestemd met de samenvoeging van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp. Argumenten zijn onder andere:

- De angst voor identiteitsverlies is ongegrond;
- De vergrijzing neemt toe en daardoor neemt ook de druk op voorzieningen en de vraag naar passende, betaalbare woonruimte toe. Naarden en Bussum hebben vrijwel geen ruimte voor woningbouw. De GV4 heeft deze mogelijkheden wel.

In één van deze zienswijzen worden alternatieven aangegeven die te prefereren zouden zijn boven fusie van Bussum en Naarden inclusief Hilversumse Meent: een fusie van Muiden, Naarden en Weesp of een SETA-samenwerking van Muiden, Naarden en Weesp waar Bussum te zijner tijd bij aan zou kunnen sluiten.

In twee zienswijzen wordt gepleit voor het zelfstandig voortbestaan van Naarden, waarbij de GV4-gemeente op termijn de voorkeur krijgt boven fusie van Bussum en Naarden. In een van deze zienswijzen (Platform Verontruste Burgers Naarden) wordt gesteld dat een fusie pas mag plaatsvinden nadat een referendum is gehouden. Argumenten zijn onder andere:

- De bestuurskracht van Naarden is voldoende;
- Behoud van de identiteit van Naarden;
- Bussumers en Naarders hebben een verschillende mentaliteit;
- Fusies leiden niet altijd tot verbetering van de bestuurskracht en de efficiency;
- Een fusie van Bussum en Naarden betekent dat er binnen enkele jaren opnieuw gefuseerd moet worden en dit brengt veel onrust en kosten met zich mee.

De Hilversumse Meent

In een zienswijze wordt expliciet gepleit voor een overdracht van de Hilversumse Meent naar Bussum, ongeacht of Bussum zou fuseren met Naarden of met Naarden, Muiden en Weesp. Als argumenten worden onder andere aangevoerd dat de Hilversumse Meent geografisch dichterbij de Bussumse villawijk 't Spieghel dan bij Hilversum en dat de wijkbewoners veel gebruik maken van Bussumse voorzieningen.

In een zienswijze (Stichting Hilversumse Meent) wordt expliciet ingestemd met het behoud van de Hilversumse Meent bij Hilversum. Argument hiervoor is dat een representatieve enquête medio 2007 onder de inwoners van de Hilversumse Meent uitwijst dat de meerderheid van de wijkbewoners (57%) ervoor kiest om bij Hilversum te blijven.

Het gebied ten oosten van de A1

In een zienswijze wordt gepleit voor een referendum over samenvoeging van Huizen met delen van Blaricum (i.c. de Bijvanck en de Blaricummermeent) of de BEL-gemeenten.

Een zienswijze is gericht tegen de BEL-samenwerking. Volgens deze zienswijze kost de samenwerking veel geld en kan door fusie een sterke gemeente ontstaan met 30.000 inwoners.

Een zienswijze is gericht tegen een correctie van de grens tussen Huizen en Naarden. Argument hiervoor is dat er geen binding is met Naarden.

In een zienswijze wordt gepleit voor de grenscorrectie van Huizerhoogt (van Huizen naar Blaricum). Argument hiervoor is onder andere dat de wijk geografisch dichterbij Blaricum ligt dan bij Huizen.

Voorstellen om te komen tot een andere clustering van gemeenten

In een zienswijze wordt aangegeven dat alle gemeenten dienen te worden samengevoegd tot een gemeente Gooistad. Deze nieuwe gemeente zal evenwicht kunnen bieden aan Hilversum, Amsterdam, Almere en Utrecht en zal een vuist kunnen maken in Den Haag en Haarlem.

In een zienswijze wordt het idee geopperd om op termijn de gemeenten Blaricum, Bussum, Huizen, Laren, Muiden en Blaricum samen te voegen tot een gemeente Gooi Noord en om een gemeente Gooi Zuid te vormen bestaande uit Hilversum met eventueel Wijdmeren. Als argumentatie wordt onder andere aangegeven dat de Gooi Noord-gemeente voldoende planologische ruimte heeft en voldoende duurzaam is.

In een zienswijze wordt een clustering van gemeenten voorgesteld die niet duidelijk is en niet beargumenteerd is.

5.3 Zienswijzen van de raden

De raden van de bij de arhi-procedure betrokken gemeenten hebben zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn als bijlage IV bij dit herindelingsadvies gevoegd.

Het gebied ten westen van de A1

Bussum

De raad is voorstander van fusie met Naarden, inclusief Hilversumse Meent. De raad baseert zijn standpunt mede op een volksraadpleging die hij ten tijde van de ter inzage legging van het herindelingsontwerp heeft georganiseerd. Aan de inwoners van Bussum zijn twee varianten voorgelegd: fusie van Bussum en Naarden, inclusief de Hilversumse Meent of fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp, inclusief de Hilversumse Meent. Een representatieve meerderheid (96%) koos voor fusie van Bussum en Naarden, inclusief de Hilversumse Meent. Voor zijn zienswijze heeft de raad een toetsing gemaakt aan de hand van de rijkscriteria voor gemeentelijke herindeling. Samenvattend zijn de conclusies van de raad:

- Draagvlak: de GV4 heeft niet het meeste draagvlak bij de gemeenteraden, mede gezien het feit dat Bussum de grootste van de vier gemeenten is qua inwonertal en dat de raad van Bussum het voorstel voor een GV4-gemeente unaniem heeft afgewezen;
- Bestuurskracht: Bussum is voldoende bestuurskrachtig om zelfstandig voort te bestaan. Door fusie met Muiden en Weesp zal de bestuurskracht van Bussum gedurende een aantal jaren afnemen. Ook stelt de raad vraagtekens bij de bestuurskracht van de GV4-gemeente;

- Duurzaamheid: fusie van Muiden en Weesp en fusie van Bussum en Naarden zal net zo duurzaam zijn als de GV4-gemeente;
- Interne samenhang: Bussum en Naarden, inclusief de Hilversumse Meent vormen een sociaal-geografisch samenhangend woon- en leefgebied. Tussen enerzijds Muiden-Weesp en anderzijds Bussum-Naarden bestaat geen enkele (interne) samenhang;
- Regionale samenhang en evenwicht: de restproblematiek van Muiden en Weesp kan worden opgelost door fusie van deze gemeenten. Muiden en Weesp kunnen bij hun ontwikkelopgaven worden ondersteund door Bussum en het Gewest. Door de GV4-gemeente wordt de bestuurlijke drukte niet minder, omdat nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan. De GV4-gemeente brengt de bestaande verhoudingen in onbalans omdat zij qua inwonertal groter wordt dan Hilversum;
- Planologische ruimtebehoefte: de raad schrijft dat GS veronderstellen dat Bussum een groter inwonertal nodig heeft voor het behoud of de versterking van het voorzieningspeil. De raad ontkent de juistheid van deze aanname.

Daarnaast stelt de raad dat de GV4-gemeente grote risico's met zich meebrengt voor wat betreft de gemeentelijke tarieven, het onderhoud van de openbare ruimte en de hoogte van de algemene uitkering. Voor inwoners van Bussum zou de belastingdruk bij een GV4-gemeente meer toenemen dan bij een fusie met Naarden.

Hilversum

De raad van Hilversum stemt in met het in zijn geheel zelfstandig voortbestaan van Hilversum. Voor de argumentatie wordt korthedshalve verwezen naar de zienswijze van de raad (bijlage IV) en hoofdstuk 4 van dit herindelingsadvies.

Naarden

De raad van Naarden stemt in met de fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp. Voor de argumentatie wordt korthedshalve verwezen naar de zienswijze van de raad (bijlage IV) en hoofdstuk 4 van dit herindelingsadvies. Wat betreft de grens tussen Huizen en Naarden geeft de raad aan dat zij in principe wil vasthouden aan haar voorstel d.d. 19 december 2006 (paragraaf 4.4), maar zij doet naar aanleiding van de bemiddelingspoging van GS d.d. 12 september 2007 (paragraaf 5.1) twee nieuwe voorstellen (de 'variant Moens' en de 'aangepaste variant Moens'). Centraal bij deze voorstellen staat de financiële compensatie voor de investeringen die Naarden heeft gedaan in de wijk Bestevaer.

Muiden

De raad van Muiden stemt in met de fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp. Voor de argumentatie wordt korthedshalve verwezen naar de zienswijze van de raad (bijlage IV) en hoofdstuk 4 van dit herindelingsadvies.

Weesp

De raad van Weesp stemt in met de fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp. Voor de argumentatie wordt korthedshalve verwezen naar de zienswijze van de raad (bijlage IV) en hoofdstuk 4 van dit herindelingsadvies.

Het gebied ten oosten van de A1

Blaricum

De raad van Blaricum stemt in met het zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren, de BEL-samenwerking en de evaluatie na drie jaar. Verdere samenwerking met Huizen wordt bij de BEL-evaluatie betrokken als Huizen het standpunt van fusie met delen van Blaricum

intrekt. Tevens is de raad voorstander van de grenscorrectie van Huizerhoogt (van Huizen naar Blaricum). Voor de argumentatie wordt korthedshalve verwezen naar de zienswijze van de raad (bijlage IV) en hoofdstuk 4 van dit herindelingsadvies.

Huizen

De raad van Huizen is voorstander van fusie met delen van Blaricum (Bijvanck en Blaricummermeent), grenscorrectie van Huizerhoogt (van Huizen naar Blaricum) onder voorwaarde van fusie met delen van Blaricum en grenscorrectie van Bestevaer (van Huizen naar Naarden) en het opheffen van perceelsdoorsnijdingen bij de grens met Naarden.

Argumenten hiervoor zijn:

- De ambitie van Huizen om door te groeien naar een gemeente met 50.000 inwoners;
- De BEL-samenwerking zal met een halvering van het inwonertal van Blaricum voldoende bestuurskrachtig en duurzaam blijven. Huizen zal indien nodig ondersteuning kunnen bieden aan de BEL-samenwerking c.q. een rol als centrumgemeente kunnen vervullen;
- Als de GV4-gemeenten ten westen van de A1 moeten fuseren, dan is het inconsequent dat de BEL-gemeenten ten oosten van de A1 zelfstandig mogen voortbestaan en hun samenwerking verder mogen vormgeven.

Laren

De raad van Laren stemt in met het zelfstandig voortbestaan van Blaricum en Laren, de BEL-samenwerking en de evaluatie na drie jaar. Voor de argumentatie wordt korthedshalve verwezen naar de zienswijze van de raad (bijlage IV) en hoofdstuk 4 van dit herindelingsadvies.

5.4 Reactie op de ingebrachte zienswijzen

GS geven hieronder een reactie op de zienswijzen die zijn ontvangen naar aanleiding van het *Herindelingsontwerp Gooi en Vechtstreek*.

Samenvoeging van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp

Argumenten met betrekking tot draagvlak

In veel zienswijzen die gericht zijn tegen samenvoeging van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp worden argumenten aangevoerd die betrekking hebben op het draagvlak voor deze fusie. GS hebben zich voorafgaand aan en tijdens de arhi-procedure op het standpunt gesteld dat toetsing van het draagvlak zal plaatsvinden op basis van de standpunten van de gemeenteraden. Gemeenteraden vertegenwoordigen immers hun inwoners. Dit impliceert dat GS geen referenda organiseren en/of anderszins rechtstreeks contact onderhouden met inwoners of belangenorganisaties van inwoners.

De gemeenteraden zijn zelf verantwoordelijk voor de wijze waarop zij tot hun standpuntbepaling komen en de wijze waarop zij daarbij hun inwoners betrekken. Een aantal gemeenten heeft voorafgaand aan en tijdens de arhi-procedure activiteiten ondernomen om in interactie met hun inwoners tot een standpunt te komen. De raad van Bussum heeft tijdens de periode van de ter inzage legging van het herindelingsontwerp een volksraadpleging georganiseerd. GS moeten constateren dat de zienswijzen van de gemeenteraden uiteenlopen: de raden van Muiden, Naarden en Weesp zijn voor de fusie. De raad van Bussum is tegen. GS geven geen weging aan deze uitkomst op basis van de inwoneraantallen van de gemeenten: het standpunt van de raad van Bussum wordt niet zwaarder gewogen dan de standpunten van de overige gemeenten. Een dergelijke weging zou in strijd zijn met de democratische

grondslagen van het Nederlandse openbaar bestuur: een stem van een inwoner uit een gemeente met een groot inwonertal is niet belangrijker dan een stem van een inwoner uit een gemeente met een kleiner inwonertal. Dit geldt ook voor de standpunten van gemeenteraden: standpunten van grote gemeenten tellen niet zwaarder dan standpunten van kleinere gemeenten.

Eén van de argumenten met betrekking tot het draagvlak is dat een meerderheid van de inwoners van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp tegen de fusie is indien een omrekening plaatsvindt van het aantal inwoners dat de gemeenteraadsleden van de vier gemeenten vertegenwoordigen. GS merken op dat dit argument juist zou gelden als de vier gemeenten fuseren, waardoor er één gemeenteraad ontstaat die alsdan de inwoners van alle vier de gemeenten vertegenwoordigt. Daar is in dit stadium echter geen sprake van.

Argumenten met betrekking tot bestuurskracht

Een aantal argumenten tegen de fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp hebben betrekking op het criterium bestuurskracht en de wijze waarop GS tot hun beoordeling daarvan zijn gekomen.

Bestuurskracht is een van de criteria van het rijksbeleidskader gemeentelijke herindelingen. Het is derhalve een van de aspecten die wordt meegenomen in de afweging/beoordeling van de bestuurlijke toekomst van gemeenten. In de zienswijzen van een aantal inwoners wordt gesteld dat GS niet goed in staat zijn om de bestuurskracht van gemeenten te beoordelen, omdat de bestuurskracht van de provincie niet is vastgesteld. GS zijn van mening dat zij wel degelijk goed in staat zijn om een oordeel te geven over de bestuurskracht van gemeenten. Er worden in de wet en enige andere regelingen die bepalen hoe provincies hun taken moeten uitoefenen geen voorwaarden gesteld die erop neerkomen dat provincies een bestuurskrachtmeting moeten uitvoeren. GS baseren zich bij de beoordeling van de bestuurskracht van de gemeenten zo veel mogelijk op onderzoeken die (mede) in opdracht van de gemeenten zelf zijn uitgevoerd en hun ervaringen c.q. beelden op basis van discussie en overleg met de betreffende gemeentebesturen.

GS zijn het met de raad van Bussum eens dat Bussum op korte termijn voldoende bestuurskrachtig is, maar GS betwijfelen of Bussum haar bestuurskracht op lange termijn kan vasthouden. GS baseren zich hierbij onder andere op de bestuurskrachtmeting van Bussum. Hierin wordt gesteld dat de beleidsopgaven waarvoor een voldoende bestuurskrachtige gemeente als Bussum nu en in de toekomst voor staat vragen om een bundeling van krachten en het benutten van schaalvoordelen. Overigens vraagt GS zich af waarom Bussum met Naarden wil fuseren als de raad zo overtuigd is van de bestuurskracht van Bussum.

GS zijn het niet eens met de raad van Bussum die stelt dat de bestuurskracht van Bussum door een fusie met Muiden en Weesp gedurende een aantal jaren zal afnemen. Fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp is er juist op gericht de bestuurskracht van deze gemeenten te versterken. Dit zal ook de inwoners van de huidige gemeente Bussum ten goede komen. Voor de beoordeling van de bestuurskracht van de GV4-gemeente baseren GS zich onder andere op het onderzoek naar fusievarianten. Uit dit onderzoek blijkt dat een fusie van Bussum en Naarden weliswaar op korte termijn voldoende bestuurskracht zal opleveren, maar dat op de langere termijn een fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp duurzamer zal zijn.

Argumenten met betrekking tot de onderbouwing van het voorstel

In de zienswijzen worden een aantal argumenten genoemd die betrekking hebben op de onderbouwing van het herindelingsontwerp: uit de onderzoeksgegevens, met name de beoordeling van de bestuurskracht, blijkt niet de absolute noodzaak tot herindeling, er is te weinig aandacht voor alternatieve oplossingen voor herindeling en wetenschappelijk is niet aangetoond dat grote gemeenten beter presteren dan kleine gemeenten.

Afwegingen om gemeenten wel of niet te herindelen zijn niet alleen met financiële cijfers of harde feiten te onderbouwen: in die zin kan nooit sprake zijn van een ‘absolute’ noodzaak tot herindeling. Het gaat veel meer om het overtuigen op basis van een belangafweging. Het integrale voorstel voor de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek zoals GS hebben verwoord in het herindelingsontwerp is tot stand gekomen na een lang traject van onderzoek, discussie en overleg met de bij de arhi-procedure betrokken gemeentebesturen. Als het gaat om de belangen van de gemeenten ten westen van de A1 om op lange termijn over voldoende bestuurskracht te beschikken, dan constateren GS en de raden van Muiden, Naarden en Weesp in elk geval dat fusie daarvoor de meest geëigende oplossing is. Overigens onderschrijven GS het feit dat nooit wetenschappelijk is aangetoond dat grote gemeenten beter presteren dan kleine gemeenten. Het is echter de ervaring van GS dat kleinere gemeenten in toenemende mate moeite hebben om hun taken en opgaven aan te kunnen. De decentralisatie van taken en bevoegdheden naar gemeenten is hier mede debet aan.

Argumenten met betrekking tot burger en bestuur, identiteit en interne samenhang

In de zienswijzen tegen fusie van Bussum, Muiden, Naarden en Weesp worden argumenten genoemd die betrekking hebben op de afstand tussen burger en bestuur (deze afstand zou te groot worden), identiteit en gemeenschap (angst voor het verlies daarvan) en de interne samenhang tussen de vier gemeenten (het gebrek daaraan).

Door herindeling wordt de afstand tussen het bestuur en de inwoners vergroot. Dat is bij iedere herindeling het geval. Het gaat hier om een probleem dat nadrukkelijk de aandacht behoeft, maar naar het oordeel van GS niet te zwaar moet worden aangezet. Het aantal rechtstreekse contacten tussen gemeentebestuur en inwoners is over het algemeen beperkt. Voor een goede communicatie tussen bestuur en inwoners zijn vele instrumenten voorhanden (internet, huis-aan-huisbladen, wijkbijeenkomsten, et cetera). Ook voor een grotere fysieke afstand tussen burger en bestuur zijn oplossingen te vinden in de vorm van lokale gemeenteloketten, wijkspreekuren van wethouders en het gebruik van internet.

Als gevolg van een herindeling treden een aantal veranderingen op in de structuur van het contact tussen gemeentebestuur en inwoners. De contacten bij een gemeente met een groter inwonertal spelen zich meer dan voorheen af volgens zakelijke procedures. Ook kan vaak meer ambtelijk worden afgedaan. Er staan gemeenten echter veel mogelijkheden ter beschikking om de afstand tussen burger en bestuur zo klein mogelijk te houden en de democratische participatie te vergroten. Te denken valt aan wijk- en dorpsraden, gebiedsgericht werken en interactieve beleidsvorming.

In een aantal zienswijzen wordt de vrees uitgesproken dat door de samenvoeging van gemeenten de cultuur en de identiteit van de oorspronkelijke gemeente verdwijnt. GS delen deze vrees niet. De gemeenschappen die mensen vormen (de mensen die er wonen, de geschiedenis die zij delen en de activiteiten die zij samen ontplooiën) zijn over het algemeen niet gebonden aan de territoriale indeling van het openbaar bestuur. Volgens GS is niet de schaal van de bestuurlijke organisatie bepalend voor de kwaliteit van de gemeenschap, maar

de invulling die mensen zelf geven aan de lokale gemeenschap. Het bestuur van een nieuwe gemeente kan, bijvoorbeeld via een kernenbeleid, voorwaarden scheppen om enerzijds het bestaande gemeenschapsleven te behouden en om anderzijds het ontstaan van een nieuwe gemeenschappelijke identiteit te stimuleren.

Met betrekking tot de interne samenhang wordt in een aantal zienswijzen, waaronder de zienswijze van de raad van Bussum, betoogd dat deze in economische, sociaal-culturele en geografische zin onvoldoende aanwezig is, met name tussen de inwoners van enerzijds Bussum-Naarden en anderzijds Muiden-Weesp. GS erkennen dat tussen de huidige gemeenten veel verschillen bestaan, maar er zijn ook overeenkomsten. GS beschouwen het Naardermeer in dit opzicht als een bindende factor tussen de gemeenten. In alle vier de gemeenten ligt een duidelijk accent op wonen, (water)recreatie en cultuurhistorie. De nieuwe gemeente krijgt te maken met belangrijke opgaven op het gebied van wonen, infrastructuur, versterking van het toerisme/recreatie en het behoud van cultuur-, natuur- en landschapswaarden. Door de samenvoeging krijgen deze samenhangende opgaven zoveel mogelijk eenheid van sturing.

Overige argumenten

In een aantal zienswijzen, waaronder die van de raad van Bussum, worden opmerkingen gemaakt ten aanzien van de GV4 en de impact hiervan op de regionale samenhang en het evenwicht in de regio. Een vraag die in een aantal zienswijzen naar voren komt is waarom Bussum iets te maken heeft met de (rest)problematiek van Muiden en Weesp. GS willen daarop als volgt reageren. Bij een wijziging van de bestuurlijke indeling van gemeenten gaat het om een afweging van belangen. Deze afweging dient zo zorgvuldig mogelijk te gebeuren en kan als resultaat hebben dat het belang van een gemeente die niet langer zelfstandig kan voortbestaan zwaarder wordt gewogen dan het belang van een buurgemeente om zelfstandig te blijven. De wijze waarop Nederland bestuurlijk is ingedeeld (met name de indeling van gemeenten) dient een gezamenlijk belang, namelijk een goed functionerende overheid die tegemoet kan komen aan de wensen, behoeften en eisen die de samenleving stelt. Het kan daarom niet zo zijn dat de belangen van een gemeente los staan van de belangen van haar buurgemeenten. Integendeel, een gemeentebestuur zou zich de belangen van zijn buurgemeenten aan moeten trekken en zich daar medeverantwoordelijk voor moeten tonen. Als de bestuurlijke toekomst van gemeenten in het geding is, is het van belang dat gemeenten zich solidair op te stellen naar elkaar en de eigen belangen in het bredere perspectief plaatsen van de buurgemeenten dan wel de regio.

GS zijn het niet eens met de zienswijzen waarin gesteld wordt dat de restproblematiek van Muiden en Weesp kan worden opgelost door fusie van deze twee gemeenten: de bestuurskracht van deze nieuwe gemeente zal op de korte en middellange termijn kwetsbaar zijn. De duurzaamheid van deze gemeente is zeer beperkt. Ook de raden van Muiden en Weesp zijn van mening dat een dergelijke fusie geen soelaas zal bieden. Ondersteuning van een nieuwe gemeente Muiden-Weesp door Bussum en het Gewest, zoals door de raad van Bussum in zijn zienswijze wordt voorgesteld, levert geen structurele oplossing op voor de zwakke bestuurskracht. Bovendien zal een dergelijke constructie niet bijdragen aan evenwichtige bestuurlijke verhoudingen in de regio.

GS kunnen zich mede op basis van de verschillende overleggen die zij heeft gevoerd met het college en de raad van Bussum niet aan de indruk onttrekken dat Bussum er bestuurlijk tegen opziet om bij fusie met Muiden, Naarden en Weesp de omschakeling te maken van een beheergemeente naar een ontwikkelgemeente. Waar de gemeenten Bussum en Naarden zowel

de bestuurlijke als de ambtelijke capaciteit hebben om grote ontwikkelopgaven aan te pakken, maar die zich nauwelijks voordoen, worden Muiden en Weesp wel met deze opgaven geconfronteerd terwijl hun capaciteit daarvoor tekort schiet. GS hebben er begrip voor dat Bussum opziet tegen de omschakeling, maar GS zijn ervan overtuigd dat indien Bussum hierin haar natuurlijk leiderschap toont dit door de andere gemeenten geaccepteerd wordt.

GS zijn het niet eens met de raad van Bussum dat door de GV4-gemeente de bestuurlijke drukte niet minder wordt, maar anders, omdat nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan. Door de GV4-gemeenten vindt een aanzienlijke reductie plaats van de bestuurlijke drukte in de Gooi en Vechtstreek, omdat er minder gemeentebesturen zijn, een groot aantal gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden tussen de huidige gemeenten opgeheven kunnen worden en een aantal gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden minder gesprekspartners aan tafel krijgen. GS delen de vrees van de raad van Bussum niet dat de GV4-gemeente de bestaande verhoudingen in onbalans brengt doordat zij qua inwonertal groter wordt dan Hilversum. De raad van Hilversum ziet de vorming van een GV4-gemeente niet als een bedreiging. Integendeel, deze stelt zich juist op het standpunt dat de arhi-procedure, vanuit oogpunt van regionale samenhang en bestuurskracht, moet leiden tot substantiële afname van de bestuurlijke versnippering in de hele Gooi en Vechtstreek en dus tot een herindelingsvoorstel dat uitgaat van een kleiner aantal krachtige gemeenten, waarvan Hilversum in (minimaal) zijn huidige omvang er een is. De nieuwe GV4-gemeente zal samen met Hilversum (en het Gewest) in staat zijn om invloed uit te kunnen oefenen op het krachtenveld dat zich ontwikkelt in de omringende grootstedelijke agglomeraties (Almere, Amsterdam, Utrecht en Amersfoort).

Ten aanzien van het criterium planologische ruimtebehoefte schrijft de raad van Bussum dat GS veronderstellen dat Bussum een groter inwonertal nodig heeft voor het behoud of de versterking van het voorzieningspeil. Het is GS niet bekend waarop de raad van Bussum deze zinsnede baseert. GS constateren dat Bussum te maken krijgt met een tegelijkertijd optredende vergrijzing en vergroening. Hierdoor zal de druk op zorg-, welzijns-, en onderwijsvoorzieningen toenemen evenals de vraag naar (passende) huisvesting. Aangezien de uitbreidingsmogelijkheden van Bussum (en Naarden) nu al zeer beperkt zijn, is het noodzakelijk dat deze gemeenten met het oog op het in stand houden dan wel bevorderen van een evenwichtige opbouw van de bevolking voldoende uitbreidingsmogelijkheden hebben van hun woningvoorraad. Hiervoor biedt een fusie met Muiden en Weesp een oplossing.

Tot slot stelt de raad van Bussum dat de GV4-gemeente grote risico's met zich meebrengt voor wat betreft de gemeentelijke tarieven, het onderhoud van de openbare ruimte en de hoogte van de algemene uitkering. Voor inwoners van Bussum zou de belastingdruk bij een GV4-gemeente meer toenemen dan bij een fusie met Naarden. Het is de vraag wat de raad van Bussum onder grote risico's verstaat. Zowel uit de financiële beoordeling die GS hebben gemaakt als het onderzoek naar fusievarianten blijkt dat de financiële positie van de huidige gemeenten zodanig is dat de financiële levensvatbaarheid van de nieuw te vormen gemeente voldoende zal zijn. Bovendien is het moeilijk om iets te zeggen over een eventuele stijging van de gemeentelijke tarieven. Het bepalen van de hoogte van de gemeentelijke tarieven van de nieuwe GV4-gemeente is expliciet voorbehouden aan de raad van deze gemeente.

De Hilversumse Meent

De raad van Hilversum wil in minimaal zijn huidige omvang, dus inclusief de Hilversumse Meent, voortbestaan. De raad van Bussum wil een grenscorrectie van de Hilversumse Meent (bij fusie met Naarden). In een zienswijze van een inwoner wordt expliciet gepleit voor

grenscorrectie van de Hilversumse Meent. De zienswijze van Stichting Hilversumse Meent is expliciet gericht tegen overdracht van de Hilversumse Meent.

De raad van Bussum wil met de grenscorrectie een ‘logische sociaal-geografische gemeente’ creëren. De raad baseert zijn zienswijze mede op de volksraadpleging die ten tijde van de terinzage legging van het herindelingsontwerp is gehouden. Hierbij zijn twee varianten aan de inwoners van Bussum voorgelegd, allebei inclusief de Hilversumse Meent.

Volgens de raad van Hilversum en het onderzoek naar grenscorrecties heeft grenscorrectie van de Hilversumse Meent grote nadelige gevolgen op financieel gebied, de bestuurskracht, de duurzaamheid en de centrumpositie van Hilversum. Bovendien baseert de raad van Hilversum zijn zienswijze op een representatieve enquête die medio 2007 is uitgevoerd waaruit blijkt dat een meerderheid van de wijkbewoners bij Hilversum wil blijven.

GS zijn van mening dat het belang van Hilversum ten aanzien van de Hilversumse Meent zwaarder weegt dan het belang van Bussum.

Het gebied ten oosten van de A1

Blaricum, Huizen en Laren

Er zijn twee zienswijzen van inwoners ontvangen die betrekking hebben op de bestuurlijke toekomst van de gemeenten ten oosten van de A1. In een zienswijze wordt gepleit voor een referendum over samenvoeging van Huizen met delen van Blaricum (i.c. de Bijvanck en de Blaricummermeent) of de BEL-gemeenten. Hierboven hebben GS reeds een reactie gegeven op het houden van referenda. Een andere zienswijze is gericht tegen de BEL-samenwerking. Volgens deze zienswijze kost de samenwerking veel geld en kan door fusie een sterke gemeente ontstaan met 30.000 inwoners. GS kunnen zich niet vinden in deze zienswijze. Voor de BEL-samenwerking bestaat breed lokaal draagvlak bij de BEL-gemeenten. Door de ambtelijke organisaties van de drie gemeenten samen te voegen krijgen de gemeenten één ambtelijk apparaat ter grootte van een gemeente met een omvang van circa 30.000 inwoners. Hierdoor kunnen de gemeenten hun bestuurskracht versterken.

De raad van Huizen blijft in zijn zienswijze bij zijn standpunt van fusie met delen van Blaricum (i.c. de Bijvanck en de Blaricummermeent). De raden van Blaricum en Laren stemmen in met het voorstel om in hun geheel zelfstandig verder te bestaan, om in SETA-verband samen te werken en deze samenwerking na drie jaar te evalueren. Op 12 september 2007 hebben GS een bestuurlijk overleg geïnitieerd op verzoek van de betrokken gemeenten. Mede naar aanleiding van deze bemiddelingspoging heeft Blaricum in haar zienswijze opgenomen dat zij bereid is om verdere samenwerking met Huizen bij de BEL-evaluatie te betrekken als Huizen haar standpunt van fusie met delen van Blaricum intrekt.

GS respecteren de ambitie van Huizen om te groeien naar een gemeente met 50.000 inwoners. GS kunnen zich echter niet vinden in de wijze waarop Huizen deze ambitie wil realiseren, namelijk door fusie met delen van Blaricum. Volgens de raad van Huizen zou de BEL-samenwerking met een halvering van het inwonertal van Blaricum voldoende bestuurskrachtig en duurzaam blijven. GS zijn het hier niet mee eens. De BEL-samenwerking is gebaseerd op drie gelijkwaardige deelnemers, zowel qua financiën als inwonertal. Halvering van het inwonertal van Blaricum leidt tot een onaanvaardbare restproblematiek voor Blaricum en zal de facto ook het einde betekenen van de BEL-samenwerking.

De raad van Huizen vindt de voorstellen van GS voor de versterking van de bestuurskracht in de gebieden ten westen van de A1 en ten oosten van de A1 inconsequent. GS zijn het hier niet mee eens, omdat het gaat om twee verschillende gebieden die niet zomaar met elkaar vergeleken kunnen worden:

- De BEL-gemeenten hebben met heel andere opgaven te maken dan de GV4-gemeenten (beheer versus ontwikkelgemeenten);
- De BEL-gemeenten hebben een traditie van samenwerking: zij werken al sinds 1995 met elkaar samen, dus ruim vóór de uitvoering van de bestuurskrachtmetingen in 2005, waarbij de samenwerking in de loop van de tijd steeds intensievere vormen heeft aangenomen. Bij Bussum, Muiden, Naarden en Weesp bestaat onvoldoende draagvlak voor intensivering van de onderlinge samenwerking;
- Wijziging van de bestuurlijke indeling van een gebied is maatwerk. Fusie is niet altijd beter dan samenwerking. Bovendien betreft de SETA-samenwerking van de BEL-gemeenten een voor Nederland uniek experiment, dus kan niet van tevoren gesteld worden dat de bestuurskracht en duurzaamheid onvoldoende zullen zijn.

Correctie van de grens tussen Blaricum en Huizen

Er is een zienswijze van een inwoner ontvangen met betrekking tot deze grenscorrectie. In deze zienswijze wordt gepleit voor de grenscorrectie van Huizerhoogt .

De raden van Blaricum en Huizen zijn in hun zienswijzen bij hun eerdere standpunten gebleven. Blaricum is voorstander van de grenscorrectie. Huizen stelt fusie met delen van Blaricum (de Bijvanck en de Blaricummeermeent) als voorwaarde voor medewerking aan de grenscorrectie van Huizerhoogt.

GS kunnen zich niet vinden in de redenering van de raad van Huizen waarin fusie met delen van Blaricum (Bijvanck en Blaricummeermeent) wordt gekoppeld aan grenscorrectie met Blaricum (Huizerhoogt). Het gaat om twee verschillende zaken met elk een eigen problematiek. Grenscorrectie van Huizerhoogt zou bijdragen aan de samenhang van de wijk met Blaricum. Bij fusie met delen van Blaricum is de bestuurlijke toekomst van zowel Huizen als Blaricum (en de BEL-samenwerking) gemoeid. GS zijn evenwel van mening dat bij grenscorrectie van Huizerhoogt het financiële nadeel voor Huizen substantieel is (er is een structureel financieel nadeel van €156.000,- per jaar voor Huizen). GS stemmen daarom niet in met de grenscorrectie van Huizerhoogt (van Huizen naar Blaricum).

Correctie van de grens tussen Huizen en Naarden

Er is een zienswijze van een inwoner ontvangen met betrekking tot deze grenscorrectie. Deze zienswijze is gericht tegen een correctie van de grens tussen Huizen en Naarden.

GS constateren dat het beide raden, ondanks de bemiddelingspoging van GS d.d. 12 september 2007 (paragraaf 5.1), niet is gelukt om tot een gezamenlijk voorstel te komen. De raad van Naarden geeft aan dat zij in principe wil vasthouden aan haar voorstel d.d. 19

december 2006 (paragraaf 4.4), maar zij doet naar aanleiding van de bemiddelingspoging van GS twee nieuwe voorstellen. Centraal bij deze voorstellen staat de financiële compensatie voor de investeringen die Naarden heeft gedaan in de wijk Bestevaer:

- de ‘variant Moens’ met een structureel nadeel van €13.717,- voor Naarden: deze grens loopt ten noorden van de Bestevaer en de Driftweg, ten zuiden van de Naarderstraat en ten westen van de Flevolaan;
- de ‘aangepaste variant Moens’ met een structureel nadeel van €35.249,- voor Naarden: in deze variant blijft de Naarderstraat bij Huizen en wordt Naarden gecompenseerd door Bikbergen Noord en Zuid naar Naarden over te laten gaan.

Ook de raad van Huizen heeft het standpunt dat hij had ten tijde van het herindelingsontwerp (paragraaf 4.4) bijgesteld. De raad is bereid tot grenscorrectie van de wijk Bestevaer (van Huizen naar Naarden) en stelt voor het overige grensbeloop voor perceelsdoorsnijdingen bij de grens met Naarden op te heffen.

GS zijn van mening dat de voorstellen van Huizen en Naarden elkaar het meest overlappen in de ‘variant Moens’: dit voorstel voorziet in grenscorrectie van de wijk Bestevaer, financiële compensatie voor Naarden en het opheffen van perceelsdoorsnijdingen.

Andere clustering van gemeenten

In een aantal zienswijzen van inwoners wordt een geheel andere clustering van gemeenten in de Gooi en Vechtstreek bepleit. Het integrale voorstel voor de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek zoals verwoord in het herindelingsontwerp is tot stand gekomen na een lang traject van onderzoek, discussie en overleg met de bij de arhi-procedure betrokken gemeentebesturen. De standpunten van de gemeentebesturen zijn zorgvuldig gewogen om te komen tot een oplossingsrichting die in meerderheid gedragen wordt. Inherent aan een herindeling op regionaal niveau is dat geen voorstel ontwikkeld kan worden dat ieders instemming krijgt. GS zijn echter van mening dat een geheel andere clustering van gemeenten op minder draagvlak kan rekenen dan het huidige voorstel.

5.5 Eindoordeel

Van de mogelijkheid om een zienswijze kenbaar te maken is door 66 inwoners en belangenorganisaties gebruik gemaakt. Bovendien hebben alle bij de herindelingsprocedure betrokken gemeenteraden een zienswijze aan GS gezonden. De meeste gemeenteraden (Blaricum, Hilversum, Laren, Muiden, Naarden en Weesp) hebben laten weten zich te kunnen vinden in de voorgestelde wijziging van de bestuurlijke indeling in de Gooi en Vechtstreek. Twee gemeenten hebben een afwijkende visie (Bussum en Huizen).

GS constateren dat er een groot bestuurlijk draagvlak is voor de versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek, zowel in het gebied ten westen van de A1 als ten oosten van de A1. De gemeenten verschillen echter van mening over de wijze van versterking van de bestuurskracht (herindeling of intensieve samenwerking) en de omvang van een eventuele schaalvergroting.

Alles afwegend komen GS tot de conclusie dat de zienswijzen geen aanleiding geven af te wijken van de bestuurlijke indeling zoals voorgesteld in het herindelingsontwerp. Het voorstel zoals dat gedaan is in het herindelingsontwerp wordt gehandhaafd in dit herindelingsadvies en op twee punten aangescherpt, te weten de bestuurlijke indeling ten oosten van de A1 en correctie van de grens tussen Huizen en Naarden.

Het eindoordeel van Gedeputeerde Staten ter versterking van de bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek luidt als volgt:

- Samenvoeging van de gemeenten Bussum, Muiden, Naarden en Weesp tot één gemeente;
- Het zelfstandig voortbestaan van de gemeente Hilversum;
- Het zelfstandig voortbestaan van de gemeente Huizen;
- Het zelfstandig voortbestaan van de gemeenten Blaricum en Laren die samen met de gemeente Eemnes (provincie Utrecht) per 1 januari 2008 gaan samenwerken in een SETA-model. Deze samenwerking wordt na drie jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie worden bestuurskrachtmetingen betrokken. Bovendien is de uitslag van de evaluatie niet vrijblijvend. De BEL-samenwerking is en blijft een samenwerking tussen drie zelfstandige gemeenten.
- Correctie van de grens tussen Huizen en Naarden (i.c. de ‘variant Moens’).

Een kaart van het integrale advies alsmede gedetailleerde kaarten van de grenscorrecties zijn respectievelijk als bijlage V en VI bij dit herindelingsadvies gevoegd.

6. Vervolprocedure

Het tijdpad van de arhi-procedure Gooi en Vechtstreek is gericht op inwerkingtreding van de nieuwe GV4-gemeente en de grenscorrecties per 1 januari 2010. Met de vaststelling van het concept herindelingsadvies door GS op 18 december 2007 ligt deze planning op schema.

De wet arhi schrijft voor dat PS binnen vier maanden na de beëindiging van de periode van de ter inzage legging het herindelingsadvies dienen vast te stellen. Vervolgens wordt het herindelingsadvies naar de minister van BZK gezonden met het verzoek een voorstel voor een herindelingsregeling op te stellen. Mede op basis hiervan kan parlementaire besluitvorming plaatsvinden over de wijziging van de bestuurlijke indeling in de Gooi en Vechtstreek.

Schematisch ziet de vervolprocedure er als volgt uit:

18 december 2007	Vaststelling van het concept herindelingsadvies door GS.
4 februari 2008	Behandeling van het concept herindelingsadvies door de Statencommissie FEPO.
11 februari 2008	Vaststelling van het herindelingsadvies door PS.
Medio februari 2008	GS zenden het herindelingsadvies aan de minister van BZK.
Medio februari tot en met (uiterlijk) juni 2008	De minister zendt het voorstel voor de herindelingsregeling binnen vier maanden aan de ministerraad.
Juli 2008 – december 2009	Parlementaire behandeling door de Tweede Kamer en de Eerste Kamer.
1 januari 2010	Ingangsdatum nieuwe gemeente GV4 en grenscorrecties.